



## בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תמ"ש 10385-03-19 ש.מ.מ ואח' נ' א.מ ואח'

בפני כב' השופט יחזקאל אליהו

**תובעים:**

1. ש.מ.מ

2. י.מ

3. ל.ז

ע"י עוה"ד אילת שלו

**נגד**

**נתבעים:**

1. א.מ

2. ע.מ

ע"י עוה"ד אילן בומבך ויריב רוני

1

### פסק דין

2

3 לפני תביעה כספית, שעניינה השבת כספי דמי שכירות שהיה על הנתבעים להפקיד לחשבון התובעים  
4 וכן עתירה להשבת כספים שגבו הנתבעים מהתובעים לטענתם של אלה, שלא כדין.

5

6 **כללי: הצדדים, תמצית טענותיהם ופירוט ההליכים**

7

8 1. התובעים הם שלושה מתוך ארבעה אחים, אשר הוריהם, ח.מ ו- ר.מ ז"ל, מצאו את מותם  
9 באסון הטראגי המוכר כ"אסון ורסאי" ביום 24.5.01, עת רצפת אולם האירועים קרסה  
10 במהלך אירוע.

11

12 2. התובעת 1, ש.מ.מ, ילידת 00.00.90, הייתה כבת 11.3 שנים כשהאסון ארע (להלן: "**התובעת**  
13 **1**" או "**ש.מ.מ**"); התובע 2, י.מ יליד 00.00.92, היה כבן 9.4 שנים (להלן: "**התובע 2**" או  
14 **"י.מ**"); התובעת 3, ל.ז, ילידת 00.00.94, הייתה כבת 6.5 (להלן: "**התובעת 3**" או "**ל.ז**").  
15 לתובעים אחות נוספת, ע', ילידת 00.00.00, אשר אינה צד להליך זה.

16

17 3. הנתבעת 2, הגב' ע.מ היא אחותה של אם הקטינים, ח.מ ז"ל (להלן: "**הנתבעת**" או "**ע.מ**")  
18 והנתבע 1, מר א.מ, הוא בעלה של ע.מ (להלן: "**הנתבע**" או "**א.מ**").

19

20 4. לאחר קרות האסון, עברו התובעים להתגורר עם דודתם נ', אחותו של האב המנוח (להלן:  
21 **"נ"**), אולם ל- נ' היו ילדים קטנים משלה והיא התקשתה לטפל גם בתובעים. על כן, מספר  
22 שבועות לאחר מכן עברו התובעים לחסותם של הנתבעים, אשר היו חשוכי ילדים.  
23 תחילה מונו הנתבעים לאפוטרופוסים זמניים לגוף של הקטינים ולאחר מכן במינוי קבוע (ראו  
24 ס' 3 לכתב ההגנה). ביום 4.1.05 אומצו התובעים על ידי הנתבעים. מכתבי הטענות של הצדדים  
25 עולה כי כאפוטרופוס לרכוש התובעים מונה י.כ, רוי"ח (להלן: "**רו"ח י.כ**").



## בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תמ"ש 10385-03-19 ש.מ.מ ואח' נ' א.מ ואח'

מי מהצדדים לרבות ובפרט התובעים לא פרטו מתי שוחרר זה מתפקידו כאפוטרופוס לרכוש הקטינים.

יובהר כי ההליכים בעניין האפוטרופסות התנהלו בבית המשפט לענייני משפחה בירושלים ולא בפני בית משפט זה. לפיכך לבית משפט זה אין גישה בנט המשפט לתיקים ואין בפניו אלא את שהביאו בפניו הצדדים. כפי שיובהר להלן על אף שניתן על ידי בית המשפט צו מפורש המאפשר לצדדים לעיין בתיקים שהתנהלו בית המשפט לענייני משפחה בירושלים, זכות אשר נתונה להם ממילא על פי דין בהיותם צד להליכים הם נמנעו מלעשות כן, הגם שהיו מצופה מהם לעשות כן לאור טענותיהם הנשענות על "החלטות" שנתנו בהליך זה.

5. טרם האסון, התגוררו התובעים והוריהם המנוחים בדירה אשר הייתה בבעלותם ברחוב --- ב---. משעברו התובעים לחסותם של הנתבעים, הם עברו להתגורר יחד עמם בדירתם שברחוב --- ב--- (להלן: "דירה א"). דירה א' הייתה דירה קטנה, בת שני חדרים וסלון ולא התאימה עוד למגורי התובעים והנתבעים.

6. ביום 8.8.2004 הגיש האפוטרופוס לרכוש הקטינים רו"ח י.כ בקשה למתן הוראות לבית המשפט לענייני משפחה בירושלים, תמ"ש 11250/01 בש"א 55063/04, הבקשה **צורפה כנספח לכתב התביעה**.

במסגרת הבקשה עתר רו"ח י.כ לאשר לו לרכוש עבור התובעים יחד עם האחיות ע' בחלקים שווים דירה בת 5 חדרים, חניות ומחסן ברחוב --- ב--- בפרויקט של ---, דירה מס' - קומה - בניין - בידוע כגוש --- חלקה --- (להלן: "דירה ב").

בסעיפים 4-9 לבקשה, טען רו"ח י.כ כי תנאי המגורים בדירת הנתבעים בשל גודלה הינם "כמעט בלתי אנושיים" שכן כל הקטינים מצטופפים בחדר אחד. עוד טען כי הבקשה הינה לטובת הקטינים שכן הדירה נמצאת באזור בו לומדים הקטינים ולא יהיה צורך לעקור את הקטינים, שכבר עברו טלטלות קשות, עוד נטען כי השכרת דירה במקום רכישת דירה אינה כדאית מבחינה כלכלית כמו גם משיקולים של יציבות והמשכיות של מגורי הקטינים במקום אחד.

7. בשנת 2012 הורשע א.מ בבית המשפט המחוזי בת"א בביצוע מעשים מגונים בתובעות 1 ו-3. על א.מ נגזרו 6 שנות מאסר ו-48 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים וכן פיצוי כספי. ערעורו לבית המשפט העליון נדחה.



## בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תמ"ש 10385-03-19 ש.מ.מ ואח' נ' א.מ ואח'

8. בשל ההליך הפלילי, עזב א.מ את דירה ב' כבר במהלך שנת 2011 ו- ע.מ עזבה הדירה באפריל 2015.
9. ביום 28.1.2016 ניתן על ידי פסק דין באמ"צ 52730-09-14, בו נעתרתי לתובענה שהגישו התובעים לבטל צו האימוץ שניתן, בין היתר, בשל ההרשעה הפלילית של א.מ, כאמור לעיל. יודגש, כי המדובר בפסק דין חריג אשר ניתן על רקע הנסיבות הקשות והחריגות של הבקשה. ראו לעניין זה פסק הדין שניתן אך לאחרונה ע"י כב' השופט נפתלי שילה עמ"ש (תל אביב-יפו) 53065-11-20 ל' ב' נ' א' ב' א' [פורסם בנבו, ניתן ביום 6.6.21] בו נדרש בית המשפט לדיון בסעיף 19 לחוק האימוץ אגב הכרעה בערעור על פסק דין הדוחה תביעה לביטול צו הורות פסיקתי וזאת לאור העובדה כי צו הורות הוא למעשה צו אימוץ "מרוכך". בפסק הדין הדגיש כבוד השופט שילה את סופיותם של צו האימוץ וצו ההורות וההורות מכוחם דינה כדין הורות ביולוגית כמעט לכל דבר ועניין ואין המדובר בהורות "פריכה".
10. ביום 5.3.19 הגישו התובעים את התובענה דנן כנגד הנתבעים ובה פירטו בין היתר את העובדות כמפורט לעיל. לטענתם הנתבעים העלימו מהם את העובדה כי דירה ב' נרכשה מכספי הירושה שלהם וכן כי היא רשומה על שמם, סעיף 13 לכתב התביעה. התובעים טענו כי רק בשנת 2017 לערך, לאחר שצווי האימוץ בוטלו, גילו **החלטה** שנתנה על ידי האפוטרופוס הכללי מיום 21.12.04, אותה הסתירו מהם הנתבעים כל השנים ולפיה, על הנתבעים היה להשכיר את דירה א' שבבעלותם ולהעביר את דמי השכירות לחשבון התובעים. על "החלטה" זו העומדת במרכזו של ההליך ארחיב בהמשך אגב הכרעה בתובענה.
- לפיכך עתרו התובעים לחייב את הנתבעים לשלם להם את שכר הדירה המגיע להם על פי החלטת האפוטרופוס הכללי החל מיום 1.11.04 אז עברו להתגורר בדירה ב' ועד ליום 1.4.2015, המועד בו עזבו הנתבעים את הדירה, תקופה של 125 חודשים. את דמי השכירות העריכו על פי בדיקה שביצעו על סך של 5,000 ₪ לחודש, תוך שהם עותרים לחייב את הנתבעים להמציא לידיהם העתק מכל חוזי השכירות של הדירה נשוא התובענה לרבות האסמכתאות על ביצוע תשלום דמי השכירות לידיהם לאורך כל התקופה. כן ציינו כי הואיל והתביעה מוגשת בשם 3 תובעים יש להעמיד את סכום התביעה על 3/4 מהסכום שהיה על התובעים לשלם בגין דמי השכירות. עוד ביקשו התובעים לשמור על זכותם לתקן את כתב התביעה לאחר קבלת מלוא הפרטים אודות דמי השכירות שנגבו בפועל.
11. עוד טענו התובעים כי "המידע אודות עילת התובענה הוסתרה מהם על ידי הנתבעים לאורך כל תקופת האימוץ תוך שהנתבעים עושים שימוש לרעה בבקשתם לאמץ את התובעים ותוך עשיית עושר ועושיק של התובעים". לפיכך טענו כי מניין תקופת ההתיישנות נולד ביום שבו נודעו לתובעים העובדות המקימות את עילת התביעה, קרי לכל המוקדם ביום 28.1.2016,



## בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תמ"ש 10385-03-19 ש.מ.מ ואח' נ' א.מ ואח'

- 1 המועד בו בוטל צו האימוץ. לחילופין, טענו כי מאחר ומדובר בתביעה לתשלום דמי שכירות  
2 הרי שמדובר בעילה המתחדשת מדי חודש בחודשו.  
3
- 4 12. פרט לעתירה בעניין דמי השכירות עתרו התובעים בסעיפים 20 ו-32 לכתב התביעה לחייב את  
5 הנתבעים להשיב לכל אחד מהם את הסך של 10,000 ₪. לטענתם כשהגיעו התובעים לגיל 18  
6 וכאשר הוסתרה מהם כל השנים העובדה כי דירה ב' הינה דירתם ורשומה על שמם "פנו  
7 הנתבעים לתובעים באגרסיביות ודרשו מהם לשלם להם סך של 10,000 ₪ כל אחד מהם  
8 בטענת שווא כי על מנת שיגורו בדירת היתומים עליהם להשתתף בתשלומים כשהם  
9 מעלימים מהם את העובדה כי לא רק שמדובר בדירה בבעלות התובעים אלא כי הם מנעו  
10 מהם תשלומים שהיו מגיעים להם כל השנים מדמי השכירות".  
11
- 12 13. לפיכך העמידו התובעים את סכום התביעה על סך של 498,750 ₪ נומינלי לפי הפרוט להלן:  
13 א. 468,750 ₪ בגין 3/4 משווי דמי השכירות עבור דמי השכירות ששולמו בעבור דירה א'  
14 מיום 1.11.04 ועד 1.4.15 [5,000 ₪ לחודש X 125 חודשים X 3/4 מהאחים].  
15 ב. 30,000 ₪ בגין גבייה של 10,000 ₪ מכל אחד מהתובעים שלא כדין.  
16 ג. כן עתרו לחיוב הנתבעים בהוצאות משפט ושכ"ט עו"ד.  
17
- 18 14. ביום 6.5.19 הגישו הנתבעים באמצעות ב"כ דאז עוה"ד --- כתב הגנה, ארוך המשתרע על פני  
19 12 עמודים.  
20 בכתב הגנתם טענו כי יש לדחות את התביעה על הסף בשל מעשה בית דין, שכן מתקיים השתק  
21 פלוגתא בכל הקשור לדמי השכירות, שעניינם כבר נדון לפני כ- 14 שנה בערכאה משפטית  
22 מוסמכת אחרת.  
23
- 24 לחילופין, נטען כי יש למחוק התביעה על הסף שכן התובענה אינה מראה עילת תביעה כנגד  
25 הנתבעים בתקופה הרלוונטית לתביעה, שהרי מהמועד בו ניתן פסק דין – לפיו התובעים  
26 אומצו כדין על ידי הנתבעים, אין כל תוקף למסמך עליו מבוססת התביעה.  
27
- 28 בנוסף ולחילופין נטען כי ככל שבית המשפט לא יסלק את התביעה על הסף יש לדחותה לגופה.  
29 עוד טענו הנתבעים כי הוציאו כספים רבים עבור התובעים בקשר עם רכישת הדירה ורכישות  
30 שביצעו להתאמתה לצרכים של התובעים שהיו קטינים וכן כל הוצאה כספית שהם הוציאו  
31 עבור הילדים (ס' 87 לכתב ההגנה).  
32
- 33 טענות הנתבעים כמפורט לעיל הובאו בתמצית וארחיב בהן אגב הכרעה בתובענה לגופה תוך  
34 דיון בכל אחת ואחת מן הטענות.



## בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תמ"ש 10385-03-19 ש.מ.מ ואח' נ' א.מ ואח'

- 1  
2  
3  
4  
5  
6  
7  
8  
9  
10  
11  
12  
13  
14  
15  
16  
17  
18  
19  
20  
21  
22  
23  
24  
25  
26  
27  
28  
29  
30  
31  
32  
33  
34
15. ביום 22.5.19 התקיים קדם משפט, בתומו הסכימו הצדדים כי יפנו לגישור, תוך שנקבע כי תוך 10 ימים יודיעו הצדדים לבית המשפט את זהות המגשר. הצדדים הסכימו לפנות לגישור בפני כב' השופט בדימוס, מנחם הכהן, בפניו אף התנהלו ההליכים בעניין האפוסטרופסות.
16. ביום 20.11.19 התקיים דיון מקדמי נוסף, אליו לא התייצבו הנתבעים, אשר לטענתם לא קיבלו זימון לדיון.
17. ביום 6.8.2019 הגיש ב"כ כוחם של הנתבעים עוה"ד --- הודעה על התפטרות מייצוג. ביום 22.11.2019 הגישו הנתבעים הודעה על ייצוג באמצעות באי כוחם הנוכחיים.
18. ביום 19.2.2020 התקיים קדם משפט נוסף וזאת לאור כשלון הגישור בין הצדדים. במסגרת הדיון עתרה ב"כ התובעים בבקשה לגילוי מסמכים בהעדר ידיעה לגבי הסכומים בהם הושכרה הדירה בתקופות הרלוונטיות. בתום הדיון נתנה על ידי החלטה כדלקמן:
- 1. ניתן בזה צו גילוי מסמכים המורה לנתבעים להמציא לבאת כח התובעים את החוזים ביחס לדירה נשוא התובענה ולתקופות הרלוונטיות ובתוך 30 יום.**
- כן ניתן בזה צו הדדי המתיר לשני הצדדים לעיון בתיק האפוסטרופסות שהתנהל בבית המשפט לענייני משפחה (י-ם) שמספרו --- ו/או כל תיק אחר הקשור בו.**
- 2. תוך 15 יום מהיום יגישו הנתבעים כל בקשה מקדמית נוספת, ככל שהם סבורים שהיא נדרשת."**
- עוד קבעתי בהחלטה מועד לקדם משפט נוסף וכן מועד לשמיעת הוכחות ומועדים להגשת תצהירי עדות ראשית מטעם הצדדים.
19. ביום 8.3.20 הגישו הנתבעים בקשה לאפשר להם לצרף פלט מרשות המיסים באשר לסכום בו נמכרה דירה ב' על ידי התובעים וכן להתיר להם לצרף אסמכתאות בעניין טענתם לקיזוז בשל ההוצאות שנגרמו להם עם המעבר לדירה ב' ושיפוצה של הדירה.
- בהחלטה מיום 29.3.2020 נעתרתי לבקשה תוך שקבעתי כי למסמכים צירופם מבוקש עשויה להיות רלוונטיות וכי מקומן של הטענות בעניין זה להתברר במסגרת ההליך העיקרי וכי אין באישור לצירוף המסמכים כדי לחוות כל דעה באשר לרלוונטיות או המשקל שיש לתן להם.
20. ביום 2.7.2020 שבו והגישו התובעים בקשה למתן צו להמצאת מסמכים המופנה למחלקת זקנה ושאררים בביטוח לאומי לקבלת פירוט התגמולים ששולמו בעקבות פטירתם של הורי התובעים, וכן בקשה למתן צו המופנה למשרד העבודה והרווחה לקבלת פירוט התשלומים



## בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תמ"ש 10385-03-19 ש.מ.מ ואח' נ' א.מ ואח'

- 1 החודשיים ששולמו לנתבעים בתקופת האומנה (מיום 24.5.01 עד 4.1.05 - מועד מתן צו  
2 האימוץ). בהחלטה מיום 21.7.2020 נעתרתי לבקשה.  
3  
4 ביום 16.8.20 הגישו התובעים את תעודות עובד הציבור של שירותי הרווחה בעיריית --- ביחס  
5 לתשלומים ששולמו לנתבעים בתקופת האומנה, מחודש 12.2001 ועד לחודש 1.2005, לפיה  
6 שולמו לנתבעים בתקופה זו סך של 258,472 ₪ בעבור שלושת התובעים.  
7  
8 21. ביום 2.7.20 הגישו התובעים תצהיר עדות ראשית מטעמם וביום 17.9.20 הגישו הנתבעים  
9 תצהיר עדות ראשית מטעמם.  
10  
11 22. ביום 14.7.20 הגישו הנתבעים בקשה למחיקת סעיפים רבים מתצהירי העדות הראשית של  
12 התובעים ולהוצאת ראיות ותיק המוצגים שהגישו התובעים. ביום 2.8.20 דחיתי את הבקשה  
13 תוך שקבעתי כדלקמן: "תחילה אדרש לעתירה להוצאת ראיות מתיק המוצגים. המוצגים  
14 שצורפו התובעים הינם תיק הרווחה אשר עפ"י החלטת בית המשפט ניתן צו לקבלתו.  
15 הסכמי השכירות אף הם התקבלו עפ"י צווים ויתר המסמכים שהוגשו צורפו כבר לכתב  
16 התביעה. עתירה להוצאת מסמכים אשר התקבלו עפ"י צו בית המשפט דינה להידחות אלה  
17 לא היו בידי המשיבים בעת הגשת התביעה והתקבלו עפ"י צווים לאחר שהרלוונטיות שלהם  
18 להלן נבחנה במסגרת הבקשה לגילוי מסמכים. בכל מקרה חזקה על בית המשפט כי  
19 במסגרת פסק הדין ישוב וידרש לרלוונטיות של אותם מסמכים. אף העתירה למחיקת  
20 "סעיפים רבים" מתצהירי העדות הראשית דינה להידחות. לעניין זה אין לי אלא להפנות  
21 לדברי כב' השופט א. רובינשטיין בסעיף 5 להחלטתו ברע"א 2874/08 עיריית הרצליה נ'  
22 אברהם יצחק [פורסם בנבו] (ניתן ביום 15.8.08) "על כן, לאמיתו של דבר אין כאן אותם  
23 "שינוי חזית" או "הרחבת חזית" מובהקים המחריגים את הנטען בתצהיריהם את הנטען  
24 בתצהירים מגדרי המחלוקת למחוזות חדשים; המחלוקת היסודית היא כפי שהוצבה בכתבי  
25 הטענות (גורן, שם 97). אכן, הכלל הוא, כפי שציין בית משפט זה מפי השופטת חיות בע"א  
26 6799/02 יולזרי נ' בנק המזרחי, פ"ד נח(2) 145, 151: "שבעל דין אינו רשאי לחרוג מגדר  
27 המחלוקת כפי שהוצבה בכתבי הטענות, אלא אם כן נענה בית המשפט לבקשתו לתקן את  
28 כתבי טענותיו, או אם הצד שכנגד נתן לכך את הסכמתו במפורש או מכללא" (ראו גם  
29 האסמכתאות דשם). הגבול בין יריעת מחלוקת מפורטת יותר או פחות הוא גמיש, כמובן;  
30 וכל עוד באותה יריעת מחלוקת עצמה עסקינן, באותו סכום נתבע ובאותם יסודות של סיפור  
31 המעשה, ניתן לנתבע להתמודד עם פירוט פלוני או אלמוני, גם בעדויות עצמן או בתצהירי  
32 העדויות, תוך שבית המשפט עושה מלאכתו לשמור על הגינות כלפי כולי עלמא. כדברי  
33 המלומד קשת הזכויות הדיוניות וסדר הדין במשפט האזרחי, הלכה ומעשה, מה' 15  
34 תשס"ז-2007, כרך א' 526: "כאשר הטענות והעדויות שהיו בפני ביתה משפט לא חרגו  
35 מהנטען במפורש, וכל שנטען נועד אך ורק לאמת את העילה שנטענה במפורש, הרי עצם



## בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תמ"ש 10385-03-19 ש.מ.מ ואח' נ' א.מ ואח'

1 הזכרתן של עובדות נוספות כלשהן – אין בהן כדי ליצור "שינוי חזית" (ראו גם האסמכתאות  
2 דשם). טענות המשיבים בתצהירים מהווים פירוט והרחבה של הנטען בכתב התביעה אך  
3 אינם בגדר שינוי חזית, המדובר ביסודות של אותו סיפור המעשה. נתוני המל"ל מהווים  
4 התייחסות לטענות הנתבעים לקיזוז והתובעים היו רשאים לעשות כן ללא צורך בתיקון כתב  
5 התביעה ו/או הגשת כתב תשובה. משכך הבקשה נדחית. לפני (צריך להוסיף "משורת  
6 הדין" י.א.) איני עושה צו להוצאות בגין הבקשה אולם זו תילקח בחשבון במסגרת פסיקת  
7 ההוצאות בסיום ההליך ובהתאם לתוצאה".  
8  
9 22. בימים 27.10.21, 5.1.21 ו- 21.3.21 התקיימו דיוני הוכחות ובסיומם ניתן צו להגשת סיכומים  
10 בכתב. סיכומי התובעים הוגשו ביום 24.3.21. סיכומי הנתבעים הוגשו ביום 13.4.21.  
11  
12 23. ביום 20.4.21 הגישו התובעים בקשה להגשת סיכומי תשובה קצרים ובקשה להורות על  
13 הוצאת נספחים מסיכומי התובעים. לבקשתם זו צירפו התובעים את סיכומי התשובה שלהם.  
14 במסגרת בקשתם, טענו התובעים כי הנתבעים צרפו לסיכומיהם נתונים מהלמ"ס בטענה כי  
15 מדובר ב"ידיעה שיפוטית", אלא שלא כך הדבר. כמו כן, נטען כי נתונים אלה הובאו בצורה  
16 חלקית ומגמתית ואף תוך ציטוט שגוי.  
17  
18 ביום 28.4.21 הגישו התובעים בקשה לסלק על הסף את בקשת התובעים הנ"ל, בעיקר מן  
19 הטעם שבבקשה לא צוינו הנימוקים להגשת סיכומי התשובה, וכי התובעים עשו דין לעצמם  
20 וצרפו לבקשתם את סיכומי התשובה כמעשה "טבעי ומוגמר".  
21 ביום 28.4.21 הגישו התובעים תשובתם לתגובת הנתבעים, בה טענו כי במועד דיון ההוכחות  
22 נקבע כי "ככל שהתובעים סבורים כי יש מקום להגשת סיכומי תשובה יעתרו בבקשה  
23 מתאימה" (עמ' 91, שורות 19-9), וכך עשו.  
24 ביום 29.4.21 הגישו התובעים תשובה מטעמם, בה טענו כי דין הבקשה להגשת סיכומי תשובה  
25 להידחות על הסף, מן הטעם שהתובעים צרפו לבקשתם את סיכומי התשובה כעובדה מוגמרת  
26 ושלא ברשות. לחילופין נטען כי דין הבקשה להידחות לגופה, והתייחסו עניינית לתוכן סיכומי  
27 התשובה.  
28 בנסיבות אלה, ביום 6.5.21 קבעתי כי "משהנתבעים בחרו להגיב עניינית לנטען בסיכומי  
29 התשובה ובכך למעשה הגישו תשובה לסיכומי התשובה, נעתר לבקשה ומתיר הגשת  
30 סיכומי התשובה. העתירה להוצאת הנספחים מהסיכומים תוכרע במסגרת פסק הדין  
31 שיינתן". משכך ניתן פסק הדין.  
32  
33  
34  
35



## בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תמ"ש 10385-03-19 ש.מ.מ ואח' נ' א.מ ואח'

### דיון והכרעה

### הערה מקדימה

24. כאמור לעיל בסעיף 11 לפסק הדין הבאתי את טענות התובעים בסעיפים 33-35 לכתב התביעה לפיה מרוץ ההתיישנות החל לטענתם, מהמועד בו נודעו להם העובדות המקימות את עילת התביעה, תוך שאלה טוענים כי מועד זה הינו לכל המוקדם, המועד בו בוטל צו האימוץ - 28.1.2016 וכן הטענה החלופית, לפיה המדובר בתביעה לתשלום דמי שכירות ומשכך המדובר בעילה המתחדשת מדי חודש בחודשו.

25. הנתבעים בכתבי בי-דין מטעמם לא העלו כל טענה להתיישנות התביעה. יתר על כן בסעיף 34 לסיכומיהם טענו הנתבעים באופן ברור ומפורש "מקום מוגזם (סעיפים 30-39 לסיכומיהם) מקדישים התובעים ל"סוגיה" האם הם ידעו במהלך השנים שדירה ב' היא בבעלותם, ולא ברור מדוע - כאשר הנתבעים לא העלו טענת התיישנות".

בנסיבות אלה ולאור עמדתם המפורשת של הנתבעים ו- וויתורם על טענת התיישנות, הרי שבית המשפט אינו נדרש לכל דיון והכרעה בשאלת ההתיישנות ויש לעבור לדיון והכרעה בתביעה לגופה.

26. למעלה מן הצורך ומחמת הזהירות בלבד, אבהיר כי היה זה ב"כ הנתבעים אשר חקר את התובעים כולם בעניין זה, לפיכך אך ברור מדוע נדרשו התובעים להאריך בעניין זה בסיכומיהם. ראו חקירת התובעת 1 בעמ' 20 שורות 12-22, עמ' 29 שורה 23 עד עמ' 30 שורה 8, ובעמ' 31 שורות 15-17. עוד לעניין זה וככל שהוא נוגע לתובע 2 ראו האמור בעמ' 42 שורות 21-26, עמ' 44 שורה 22 עד עמ' 45 שורה 7, עמ' 45 שורות 16-19 ו-עמ' 46 שורות 17-18. עוד ראו חקירת התובעת 3 בעניין זה עמ' 51 שורות 1-11.

27. עוד אוסיף ואדגיש כי עדותם של התובעים בעניין זה, אליה הפניתי כאמור לעיל, הייתה אמינה עליי, עקבית ואחידה ולא נסתרה או "נסדקה" בחקירתם הנגדית ולפיכך ממילא ככל שהייתה מועלית טענת התיישנות על ידי הנתבעים, הייתה זו נדחית לגופה של הטענה.

### המתווה הנורמטיבי ודחיית טענת הנתבעים להעדר עילה

28. כאמור לעיל, בכתב הגנתם טענו הנתבעים כי יש למחוק התביעה על הסף שכן התובענה אינה מראה עילת תביעה כנגד הנתבעים בתקופה הרלוונטית לתביעה, שכן מהמועד בו ניתן פסק דין – לפיו התובעים אומצו כדין על ידי הנתבעים, אין כל תוקף למסמך עליו מבוססת





## בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תמ"ש 10385-03-19 ש.מ.מ ואח' נ' א.מ ואח'

- 1 התביעה, ראו לעניין זה סעיפים 2, ו-53-50 לכתב ההגנה וסעיפים 27-31 לסיכומי הנתבעים.  
2 באשר ל"מסמך" זה, מעמדו, תוקפו ונפקותו ארוחב בהמשך פסק הדין ובפרק שלם ונפרד.  
3
- 4 29. לטענת הנתבעים סעיף 16 לחוק אימוץ ילדים, תשמ"א-1981 (להלן: "**חוק האימוץ**"),  
5 שכותרתו "**תוצאות האימוץ**", קובע כי להורים מאמצים ישנן אותן זכויות וחובות כלפי  
6 הקטין המאומץ, כשל הורים ביולוגיים. לפיכך, ככלל, הם אחראים על שמירת נכסי הקטין,  
7 ניהולם ופיתוחם.  
8 לפיכך, טענו הנתבעים בכתב הגנתם ובסיכומיהם כי לאור הוראת סעיף 16 לחוק האימוץ  
9 ופרשנותו בפסיקה, אין עוד כל רלוונטיות למכתבו של מר א' מיום 21.12.2004 אשר הוצא  
10 כשבועיים טרם ניתן צו האימוץ ביום 4.1.2005. לשיטתם של הנתבעים צו האימוץ שניתן  
11 ו"שאינו בו כל תניות מסייגות בא והסיר מן השולחן כל הוראה ותכתובת שקדמו לו".  
12
- 13 30. אכן, פרשנותם של הנתבעים לסעיף 16 לחוק האימוץ עולה היטב עם פרשנותו של הסעיף  
14 בפסיקה ואופן יישומו. עם זאת אין בסעיף 16 לחוק האימוץ כדי להביא לדחייתה של התביעה  
15 בטענה של העדר עילה והכל כפי שאבהיר להלן.  
16
- 17 31. משהנתבעים אומצו על ידי הנתבעים חלות על הורות הנתבעים הוראות לחוק הכשרות  
18 המשפטית והאפוטרופסות, תשכ"ב-1962 (להלן: "**חוק הכשרות**").  
19 סעיף 15 לחוק הכשרות שכותרתו "**תפקידי ההורים**" קובע: "**אפוטרופסות ההורים כוללת**  
20 **את החובה והזכות לדאוג לצרכי הקטין, לרבות חינוכו, לימודיו, הכשרתו לעבודה ולמשלח-**  
21 **יד ועבודתו, וכן שמירת נכסיו, ניהולם ופיתוחם; וצמודה לה הרשות להחזיק בקטין ולקבוע**  
22 **את מקום מגוריו, והסמכות לייצגו**".  
23
- 24 בסעיף 15 בחר המחוקק להותיר את נושא שמירת הנכסים של הקטין, ניהולם ופיתוחם, בידי  
25 ההורים, ללא צורך בפיקוח של האפוטרופוס הכללי וללא הגשת דו"חות.  
26
- 27 32. אלה שזכות זו של ההורים מוגבלת היא וכפופה לעיקרון העל של "טובת הילד". השיקול של  
28 טובת הקטין הנו "**עמוד האש ההולך לפנינו, על פי צו המחוקק וצו המצפון, היא טובת**  
29 **הקטין**" - רע"א 1841/08 פלונית נ' היועץ המשפטי לממשלה [פורסם בנבו] (22.5.08) מפי  
30 כב' השופט רובינשטיין. עקרון טובת הילד זכה לבכורה במשפט הישראלי ואשר מפניו נסוגים  
31 כל העקרונות האחרים, ראו, ס' 17 לחוק הכשרות שכותרתו: "**קנה מידה לחובת ההורים**"  
32 הקובע: "**באפוטרופסותם לקטין חייבים ההורים לנהוג לטובת הקטין כדרך שהורים**  
33 **מסורים היו נוהגים בנסיבות הענין**".  
34



## בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תמ"ש 10385-03-19 ש.מ.מ ואח' נ' א.מ ואח'

33. לא בכדי קבע המחוקק בסעיף 20 לחוק הכשרות כי העסקאות והפעולות המשפטיות המפורטות בסעיפי המשנה 1-5 לו, כפופות לאישור בית המשפט ואין ההורים רשאים לייצג בהם את הקטין מבלי שבית המשפט אשר אותן מראש. וכך קובע סעיף 20 לחוק הכשרות שכותרתו "פעולות טעונות אישור בית המשפט": "ואלה הפעולות שבהן אין ההורים מוסמכים לייצג את הקטין בלי שבית המשפט אישרן מראש:"
- (1) העברה, שעבוד, חלוקה או חיסול של יחידה משקית בחקלאות, בתעשיה, במלאכה או במסחר, או של דירה;
- (2) פעולה שתקפה תלוי ברישום בפנקס המתנהל על פי חוק;
- (3) נתינת מתנות, זולת מתנות ותרומות הניתנות לפי הנהוג בנסיבות הענין;
- (4) נתינת ערבות;
- (5) פעולה משפטית בין הקטין לבין הוריו או קרובי הוריו, זולת קבלת מתנות הניתנות לקטין".
34. לאמור לעיל מצטרף האמור 23 לחוק הכשרות שכותרתו "הכנסות קטין ונכסיו" הקובע כדלקמן: "קטין הסמוך על שולחן הוריו ויש לו הכנסות מעבודתו או מכל מקור אחר, הכנסותיו ישמשו, במידה נאותה לפי הנהוג בנסיבות דומות, לקיום משק הבית המשפחתי ולסיפוק צרכי הקטין עצמו; אולם נכסיו של הקטין לא ישמשו למטרות אלה, אלא במידה שבית המשפט אישר שההורים אינם יכולים לקיים את משק הבית המשפחתי ולספק צרכי הקטין".
35. לשון סעיף 23 לחוק הכשרות הינה פשוטה וברורה. טענת הנתבעים בסעיף 28 לסיכומיהם תוך הפנייה לתמ"ש (כפר סבא) 1260-02 פלוני - הקטין נ' האפוטרופוס הכללי - תל אביב [פורסם בנבו, 2.1.2003] כי הסיפא לסעיף 23 הנ"ל חלה רק על רכיב "הנכסים" ולא על רכיב "ההכנסות", היא הנותנת ומכוחה קמה חבותם של הנתבעים כלפי התובעים בתשלום דמי השכירות.
37. אין חולק כי דירה ב' אשר נרכשה על שם התובעים, נרכשה מכספם של אלה והייתה עד למכירתה, נכס המצוי בבעלות משותפת של התובעים בחלקים שווים יחד עם האחיות ע' אשר אינה צד לתביעה בשיעור של 1/4 כל אחד.
- לפיכך, מגורי הנתבעים בדירת התובעים, אשר יש בה למעשה לשמש ולקיים את משק הבית המשפחתי – סיפוק רכיב המדור/מגורים על ידי שימוש בנכס של התובעים שהיו בזמנים הרלוונטיים קטינים, הינה פעולה המחייבת אישור בית המשפט. לפיכך היה על הנתבעים לקבל ומראש את אישור בית המשפט כי הדירה של התובעים תשמש למגוריהם ולמגורי



## בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תמ"ש 10385-03-19 ש.מ.מ ואח' נ' א.מ ואח'

התובעים ולשם כך לטעון ולהוכיח כי אין באפשרותם לקיים את המשק המשפחתי לרבות סיפוק רכיב המדור/מגורים שלא באמצעות שימוש ומגורים בדירה ב' ותוך שימוש בהכנסה המתקבלת מדמי השכירות בדירה א' שנוצרה לנתבעים בשל כך לכלכלת משק הבית, ולא הפקדתם של דמי השכירות לטובת התובעים.

38. פרט לכך כי חובה זו עולה באופן ברור ומפורש מלשון סעיף 23 לחוק הכשרות, היא עולה גם מלשון סעיף 20 (3) לחוק הכשרות המחייב אישור בית המשפט ומראש: **"נתינת מתנות, זולת מתנות ותרומות הניתנות לפי הנהוג בנסיבות הענין"**, או לאור לשון סעיף 20 (5) **"פעולה משפטית בין הקטין לבין הוריו או קרובי הוריו, זולת קבלת מתנות הניתנות לקטין"**. לטעמי, מגורי הנתבעים בדירת התובעים כמוה לכל דבר ועניין כמתן מתנה מהתובעים לנתבעים וכפעולה משפטית בין הקטין להוריו וככאלה מחייבת אישור בית המשפט ומראש.

לשון סעיף 20 קובעת את החובה לקבל את אישור בית המשפט **ומראש** וכך אף נקבע בפסיקה, ראו תמ"ש (תל אביב-יפו) 10090-99 ר.ל נ' ד"ר י.ר. [פורסם בנבו, ניתן ביום 15.8.2007] וכן תמ"ש (תל אביב-יפו) 57750-98 **פלוניס נ' פלונית** [פורסם בנבו, ניתן ביום 8.8.2004] ואשר ניתן ע"י כב' השופט שאול שוחט.

39. יודגש כי האמור לעיל אשר נטוע ונשען היטב על הוראות הדין, חל ביתר שאת נוכח העובדה כפי שיובהר להלן בהרחבה, כי הנתבעים היו ערים ומודעים היטב לחובה כי עליהם לפנות ולקבל הוראות ואישור בית המשפט למגוריהם בדירת התובעים ללא שדמי השכירות המתקבלים ונוצרים בשל כך יחסכו עבור הקטינים, אך בחרו לעצום עיניהם ולעשות ברכוש התובעים שהיו אז קטינים כבשלם ולפיכך אין להם אלא להלין על עצמם.

40. משכך יש לעבור ולדון בטענת הנתבעים למעשה בית דין, השתק פלוגתא ובכלל זה דיון במכתבו של מר א', מעמדו, תוקפו ונפקותו המשפטית של זה.

### דחיית טענת הנתבעים למעשה בית דין

41. כאמור לעיל ביום 8.8.2004 הגיש האפוטרופוס לרכוש הקטינים רו"ח י.כ בקשה למתן הוראות לבית המשפט לענייני משפחה בירושלים, תמ"ש 11250/01 בש"א 55063/04, הבקשה **צורפה כנספח א' לכתב התביעה**. במסגרת הבקשה עתר רו"ח י.כ לאשר לו לרכוש עבור התובעים יחד עם האחיות ע' בחלקים שווים את דירה ב'. בסעיפים 4-9 לבקשה למתן הוראות וכאמור לעיל, פרט רו"ח י.כ את הנימוקים לבקשה והטיעונים הקשורים בטובת הקטינים ואשר מכוחם יש להיעתר לבקשה.



## בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תמ"ש 10385-03-19 ש.מ.מ ואח' נ' א.מ ואח'

בסעיף 10 לבקשה נטען כדלקמן:

"יחד עם זאת מתבקשת קבלת הנחיה מפורטת כיצד יש לנהוג עם דירת בני הזוג מ' במידה ותושכר, שכן הם הופכים לנהנים מהשימוש בדירת המגורים החדשה ואילו את דירתם יוכלו להשכיר. לדברי הגב' ע.מ יש בכוונתה להוציא את הכספים שיתקבלו משכר הדירה שלהם עבור הקטינים. לאפוטרופוס של הקטינים לא ברור אם די בכוונתם זו של בני הזוג מ' כדי להבטיח את העברת כספי בני הזוג ע.מ ו- א.מ לצרכי 4 הילדים הקטינים".

42. בסעיפים 13-19 לכתב הגנתם טענו הנתבעים כדלקמן:

13. "הנתבעים יצינו, כי לא הומצאה להם הבקשה למתן הוראות", שהגיש רו"ח י.כ. לבית משפט ירושלים (שצורפה כנספח לכתב התביעה), שעסקה גם בעניין דמי השכירות שיתקבלו עבור השכרת דירה א'.

14. לנתבעים הומצאה הודעת ב"כ האפוטרופוס הכללי מתאריך 22.12.2004 ובה תגובה לבקשה הנ"ל, וגם ממנה משתמע כי בשל ההוצאות המשמעותיות הכרוכות בגידול הילדים וביטול מעמדם של הנתבעים כמשפחת אומנה, הרי שדמי השכירות העתידיים להתקבל לא יהווה הכנסה "פנויה" לנתבעים וכפי שנרשם, המצב של מעבר לדירה חדשה "לא אמור להביא להגדלת ההכנסות דווקא לאפוטרופוסים...".

העתק הודעת ב"כ האפוטרופוס הכלל מצורף לכתב הגנה זה ומסומן ג'.

15. בתאריך 9.1.2005 נתן בית המשפט בירושלים החלטה בבקשה למתן הוראות ונרשם בכתב יד, על גבי תגובת ב"כ האפוטרופוס הכללי, כי על הנתבעים להודיע, "מה נעשה בפועל עם כספי השכרת דירתם" (ראה בנספח ג').

16. החלה זו הומצאה לנתבעים, ובתאריך 23.1.2005 הם הודיעו לבית משפט בירושלים, כי טרם השכירו את דירתם, ועוד הוסיפו כי בשעה שהילדים אומצו כדין (כזכור כשבועיים קודם לכן, ניתן פסק דין לאמוץ על ידי ערכאה אחרת), הרי אין עוד צורך באפוטרופוסות לרכוש לילדים, ועניין השכרת דירה א', הוא עניין פרטי ואינו עוד מעניינו של האפוטרופוס לרכוש.

העתק הודעת הנתבעים לבית משפט ירושלים מצורף לכתב ההגנה ומסומן ד'.

17. מאותו מועד, לא התקבלה אצל הנתבעים כל דרישה של האפוטרופוס הכללי, ולא החלטת בית משפט ירושלים, בקשר עם השכרת דירה א', ודמי השכירות שיתקבלו, והחלטת בית המשפט ירושלים הפכה חלוטה. נציין כי הנתבעים המשיכו בהתכתבות נוספת עם ב"כ האפוטרופוס הכללי, אך עניין זה לא עמד על הפרק.



## בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תמ"ש 10385-03-19 ש.מ.מ ואח' נ' א.מ ואח'

18. רק בחלוף כעשר שנים, פנה אל הנתבעים ב"כ הקודם של התובעים, הציג בפניהם  
מכתב מתאריך 21.12.2004, המופנה אל י.כ. מאת מחלקת הפיקוח על  
האפוטרופוסים ועל סמך מכתב זה דרש לקבל מהם כספים.  
19. מכתב זה משמש את התובעים בתביעה זו, וצורף כנספח לכתב התביעה".
43. בהמשך כתב הגנתם סעיפים 44-47 תחת הכותרת דחיה על הסף מחמת מעשה בית דין טענו:  
"44. בכתב התביעה, נטען כי הנתבעים לא קיימו את ההחלטה, לפיה עליהם להעביר  
להם את דמי השכירות עבור דירתם, וביסוס לטענה זו מוצאים התובעים, במסמך  
הפיקוח על האפוטרופוסים במשרד האפוטרופוס הכללי בירושלים מתאריך  
21.12.2004 המופנה אל י.כ.  
45. נבהיר כי מסמך זה אינו "החלטה" אלא מכתב הנחיות ששלח גורם במחלקת  
הפיקוח על האפוטרופוסים, אל י.כ., שמעולם לא הומצא לנתבעים, ואין למסמך זה  
כל נפקות של החלטה המחייבת את הנתבעים, ובוודאי כאשר בית משפט ירושלים,  
נדרש לעניין זה.  
46. הנתבעים יטענו כי מתקיים השתק פלוגתא בעניין הזכות שלהם להחזיק בדמי  
השכירות מדירת א' שכן:  
כבר הוגשה לבית המשפט, בקשה למתן הוראות כאמור (ע"י י.כ.),  
האפוטרופוס הכללי הגיש תגובה לבקשה,  
בית המשפט ירושלים נתן החלטה בבקשה,  
והנתבעים הגישו לבית המשפט הודעה בהתאם להחלטתו.  
47. לכן אין כל ספק שמתקיים משעה בית דין בעניין דמי השכירו, ומתקיים השתק  
פלוגתא, המונע מהתובעים לחזור ולעתור בעניין זה. ובשעה שעשו כן דין עתירתם  
לסילוק על הסף" (ההדגשות במקור י.א).
44. לאחר שעמדתי על טענת הנתבעים, ובטרם הכרעה לגופה של הטענה לקיומו של מעשה בית  
דין, אעבור לציטוט מלא של מכתבו של מר א' מיום 21.12.2004 והעומד במרכז של תביעה  
זו ואשר יכונה לשם הקיצור להלן: "מכתב א".  
יודגש כי מכתב זה הוצא על נייר מכתבים רשמי מטעם מדינת ישראל, משרד המשפטים  
האפוטרופוס הכללי והכונס הרשמי. עוד אדגיש כי על המכתב שצורף כנספח לכתב התביעה  
מוטבעת חתימת נתקבל של "י.כ. רואה חשבון" בצירוף התאריך 27.12.2004. וכך באו לידי  
ביטוי הדברים במכתב:



## בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תמ"ש 10385-03-19 ש.מ.מ ואח' נ' א.מ ואח'

תאריך 21/12/2004

מספרנו אפ/ --- / --- / ---

מספר מכתב ---

לכבוד

מר י.ב, רו"ח

--- ת.ד. ---

--- ---

הנדון: הקטינים ש.מ.מ, י.מ, ל.ז ו- ע'

הרינו מאשרים בזה קבלת מכתבך מיום 01/12/2004.

במענה לשאלותייך, התשובות הן:

(1) דמי הניהול לתחזוקה שוטפת יהיו ע"ח בני הזוג מ'.

(2) בעניין דירה החדשה של היתומים (יש לרשום זכויותיהם בטאבו בתוספת הערת

מינוי אפוטרופוס) אין לדרוש מבני הזוג מ' דמי שכ"ד.

(3) בעניין דירתם בת 3 חדרים ב- --- (דירה ב' - י.א), יש להשכיר את הנכס ולהעביר

לחשבונם של הקטינים את דמי שכ"ד. נושא זה עלה גם בבית משפט ותגובה ברוח

זו הועברה לבית המשפט.

באשר לדירתם ב- ---, ברח' ---, לא יעלה על הדעת שנכס זה לא יושכר. תקופה ארוכה עברה

ללא מימוש הזכויות.

על כן, אם נכס זה לא יושכר עד 31/01/05, יהיה עליך לפנות לבית משפט לבקשת מתן

הוראות מפורשות בנדון".

בכבוד רב

א'

מח' פיקוח על אפוטרופוסים

45. הנתבעים בסיכומיהם האריכו בטענות כנגד תוקפו של מכתב א', טענו כי על התובעים היה

לזמנו לעדות וכי בצירופו של המכתב כנספח לכתב התביעה ולתיק המוצגים מטעם התובעים

אין בו כדי להפוך המכתב לראייה קבילה. עוד טענו כי אין לראות בו, החלטה שיפוטית

מחייבת.



## בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תמ"ש 10385-03-19 ש.מ.מ ואח' נ' א.מ ואח'

46. לטעמי טענות הנתבעים באשר לתוקפו של מכתב א' עולות כדי חוסר תום לב וזאת במובחן מטענותיהם לגופו של המכתב ומעמדו ואשר אותם הנני מקבל, כפי שאבהיר להלן.

47. התובעים לא סתרו את טענת הנתבעים כי לא קיבלו את מכתב א'. יתר על כן, טענתם של הנתבעים בעניין זה מתיישבת עם השכל הישר ועולה באופן ברור מהמכתב עצמו ואשר לא בכדי הבאתי ציטוט מלא שלו.

כעולה באופן ברור המדובר במכתב המהווה, מענה של נציג האפטרופוס הכללי מח' פיקוח על אפטרופוסים, מר א', למכתבו של רו"ח י.כ אליו מיום 1.12.2004. הנתבעים אינם צד למכתב או מכותבים לו ולפיכך אך טבעי כי העתק הימנו לא ישלח אליהם. על המכתב כפי שצינתי לעיל מוטבעת חותמת נתקבל של "י.כ רואה חשבון" בצירוף התאריך 27.12.2004, כך שזה צולם על ידי התובעים, כך יש להניח מהחומר שקיבלו אלה ממשרדו של רו"ח י.כ.

לעניין זה יש להדגיש כי בסעיף 23 לכתב התביעה טענו התובעים: **"בשנת 2017, לאחר שצווי האימוץ בוטלו ולתובעים קמה האפשרות לברר את זכויותיהם שנגזלו עד אותה עת על ידי הנתבעים, התבררה לתובעים החלטת האפטרופוס הכללי מיום 21.12.2004 נשוא תובענה זו אשר הוסתרה מהם על ידי הנתבעים לאורך כ תקופת אימוצם"**. התובעים בכתב התביעה ו/או בכל כתב בי-דין אחר מטעמם לא טענו וממילא לא הוכיחו כי קיבלו את המכתב מאת הנתבעים או מי מהם ו/או כי זה היה מצוי בחזקתם של אלה.

48. כן הנני מקבל לעניין זה באופן מלא את טענת הנתבעים כי אין המדובר בהחלטה שיפוטית. המדובר כאמור במכתב תשובה של מר א' לרו"ח י.כ. מח' הפיקוח היא מחלקה בתוך האפטרופוס הכללי ובאופן ברור וטבעי כמו כל גוף אחר מטעם המדינה המייצג אותה כמו הפרקליטות, יועמ"ש רווחה, הכונס הרשמי ועוד, כל תגובה או עמדה של אלה הינם בגדר עמדה, כל עוד זו לא קבלה תוקף של החלטה שיפוטית במסגרת הליך משפטי אליו הוגשה, אין לה כל מעמד או תוקף משפטי מחייב. לעניין זה אין לי אלא להצטרף לטענות ולתהיות הנתבעים מדוע סבורים התובעים וכיצד הגיעו למסקנה כי המדובר בהחלטה שיפוטית מחייבת.

49. לעניין זה יש אף להדגיש את העובדה כי תשובת מח' הפיקוח לא ניתנה במסגרת הבקשה למתן הוראות שהגיש רו"ח י.כ לבית המשפט, אלא במענה למכתבו ופנייתו של רו"ח י.כ לאפטרופוס הכללי.

50. עם זאת הנני דוחה מכל וכל את טענות הנתבעים בעניין קבילתו של המסמך. ראשית בכתב הגנתם ו/או בכל שלב אחר של ההליך ועד לסיכומים לא העלו הנתבעים כל טענה בעניין זה. לאורך כל ההליך התייחסו הנתבעים עניינית למכתב א' ולא העלו כל טענו באשר לאמיתות



## בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תמ"ש 10385-03-19 ש.מ.מ ואח' נ' א.מ ואח'

- 1 תוכנו או קבילותו. כל שטענו הנתבעים היה כי לא קבלו העתק הימנו. ככל שהייתה לנתבעים  
2 טענה כנגד אמיתות תוכנו של המסמך או קבילותו היה עליהם להעלותה בזמן אמת.  
3 לפיכך, העלאת הטענה בשלב זה של הסיכומים יש בה מידה לא מבוטלת של חוסר תום לב  
4 ודי בכך ובשלב בו הועלתה, כדי להביא לדחייתה.  
5
- 6 51. בנוסף לאמור לעיל, הנתבעים עצמם בסעיף 5 לסיכומים טוענים כי ניתן לראות במכתב א'  
7 "תעודה ציבורית" כמשמעותה בסעיף 29 לפקודת הראיות [נוסח חדש], תשל"א-1971 (להלן:  
8 "פקודת הראיות"), ולטעמי אף ניתן לראות במכתב א' כ"רשומה מוסדית" לפי סעיף 35  
9 לפקודת הראיות. התנאים לקבילותה של רשומה מוסדית נדונו בהרחבה ברע"פ 3981/11  
10 שרביט נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו, ניתן ביום 5.7.12].  
11
- 12 מכתבו של א' המהווה "תעודה ציבורית" ואו "רשומה מוסדית", מהווה ראייה לכאורה  
13 לאמיתות תוכנו וככזה היו רשאים הנתבעים לתקוף את אמיתות או את תוכנו באמצעות  
14 חקירה נגדית (סעיף 36(ד) לפקודת הראיות) של מר א', אך הם בחרו שלא לעשות כן. על כן,  
15 אין להם להלין אלא על עצמם ואין לאפשר להם לערער על האמור במסמך בשלב הסיכומים,  
16 ראו ת.א (ת"א) 1882/09 בנק הפועלים נ' יגאל בן אור [פורסם בנבו, ניתן ביום 19.6.13].  
17
- 18 52. פרט לכך והעיקר כאמור לעיל וכאמור להלן, חבותם של הנתבעים בהפקדת דמי השכירות  
19 שהתקבלו בגין דירת א' נובעת כאמור מהוראות חוק הכשרות ולפיכך מכתב א' אינו מעלה  
20 ואינו מוריד לעניין זה ולא הוא זה שמכוחו קם החיוב המשפטי בשמירת והפקדת דמי  
21 השכירות עבור התובעים.  
22
- 23 53. יתר על כן ידיעתם של הנתבעים על הצורך בהפקדת דמי השכירות ושמירתם עבור התובעים  
24 ולחילופין הצורך בקבלת החלטה שיפוטית מפורשת הפוטרת אותם מחובה זו, עולה  
25 מהמסמכים שהנתבעים עצמם צרפו לכתב ההגנה, תצהיר עדותם הראשית ואשר אליהם הם  
26 מתייחסים בסיכומיהם תוך שהניתוח שלהם לאלה והמסקנה אותה הם מסיקים - דינם  
27 להידחות מכל וכל.  
28 וכך באו לידי ביטוי הדברים בסעיף 13 לסיכומיהם:
- 29 "13. ובכך אפשר שהגענו לעיקר העיקרים: בעוד שאת מכתב א' צירפו התובעים לכתב  
30 התביעה, וכינו אותו בשם התואר המופרז "החלטה", הנה את ההחלטה האמיתית  
31 היחידה הרלבנטית לעילת תביעתם, בחרו התובעים שלא להגיש כראיה. מה בעצם  
32 נמצא בתיק בית המשפט [א] בקשה למתן הוראות, אשר עו"ד ש', ב"כ של רו"ח  
33 י.כ, הגיש (שאף היא הוגשה בלי להעיד את עו"ד ש', ועל כן אף היא אינה ראייה  
34 קבילה); מכתב א' (המשיב למכתב י.כ.). [ג] הודעת היועץ המשפטי לממשלה  
35 (שכנראה הוגשה לבית המשפט יום אחרי מכתב א') וכן החלטת בית המשפט על





## בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תמ"ש 10385-03-19 ש.מ.מ ואח' נ' א.מ ואח'

גביה (שניתנה ביום 9.1.05) נספח 5 לתצהירי הנתבעים; [ד] לבסוף תשובת  
הנתבעים לבקשה, בהתאם להחלטת בית המשפט שנכתבה ביום 23.1.05 (נספח 6  
לתצהירי הנתבעים) (ההדגשות במקור י.א).

לטענת הנתבעים בסעיף 14 לסיכומיהם, חסרה החלטת בית המשפט בבקשה למתן הוראות  
לפיכך ולשיטת הנתבעים וכאמור בסעיף 15 לסיכומיהם:  
"ולכן בהעדר החלטה שיפוטית המצווה על הנתבעים להעביר את דמי שכירות דירה  
א' לידי התובעים, ובהעדר כל ראיה תקפה, קבילה ומהימנה המלמדת על החלטה  
שיפוטית כאמור אין שום אפשרות לבסס את זכותם של התובעים לסעד המבוקש  
על ידם ובטח שלא ברף הראייתי הדרוש, ההיפך הוא הנכון".

54. בטרם אבהיר ואנמק מדוע יש לדחות טענת הנתבעים למעשה בי-דין אציין כי התנהלות שני  
הצדדים בכל הנוגע לניהול ההליך ובכל הנוגע לגילוי המסמכים, הצגתם והגשתם אינה  
מקובלת עליי ואינה ראויה. כך לגבי השלב בו עתרו התובעים לקבלת חוזי השכירות וצווי  
הגילוי האחרים וכך לגבי בקשת הנתבעים לצרף מסמכים בתמיכה לטענתם לקיזוז - בקשות  
אשר הוגשו כולן בשלבים מאוחרים של ההליך וכבדרך אגב, משל היה מדובר במסמכים אשר  
עשויה להיות להם רלוונטיות ולא מסמכים העומדים במרכז ההליך ואשר להם נודעת  
חשיבות רבה לצורך הכרעה בתביעה.

55. הגדילו הצדדים לעשות בעניין זה ומחדלם העיקרי בעניין זה נעוץ בעובדה כי חרף הצו  
המפורש שניתן בתום קדם המשפט הנוסף שנערך ביום 19.2.2020 ולפיו "ניתן בזה צו הדדי  
המתיר לשני הצדדים לעיון בתיק האפוסטרופסות שהתנהל בבית המשפט לענייני משפחה  
(י-ם) שמספרו 11250/01 ו/או כל תיק אחר הקשור בו", נמנעו מלהגיש כל חומר נוסף מהתיק  
שהתנהל לרבות ההחלטה בבקשה למתן הוראות ו/או כל החלטה נוספת שנתנה על יסוד כתבי  
בי-דין שהוגשו כבר לתיק. למותר לציין החלטות וכתבי בי-דין אלה הינם מהותיים ביותר  
לצורך ניהול התובענה וההכרעה בה ובפרט כשטענת ההגנה של הנתבעים נשענת על טענה  
למעשה בית דין ולפיו עניין זה נדון והוכרע כבר על ידי בית המשפט. כן אחזור ואדגיש לעניין  
זה כפי שהבהרתי כי משהליך האפוסטרופסות התנהל בבית המשפט לענייני משפחה בירושלים  
אין למותב זה גישה לתיק האפוסטרופסות ובכל מקרה זוהי חובתם של הצדדים המבקשים  
לבסס טענותיהם על סמך החלטות וכתבי בי-דין מתיק האפוסטרופסות, להמציא את  
ההחלטות ובפרט משניתן להם צו מפורש בעניין זה.

56. כאמור לעיל, דין טענת הנתבעים למעשה בית דין וקיומה של החלטה הפוטרת אותם מהפקדת  
דמי השכירות לטובת הקטינים דינה להידחות ואבהיר.



## בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תמ"ש 10385-03-19 ש.מ.מ ואח' נ' א.מ ואח'

- 1 **ראשית**, טענת הנתבעים בסעיף 13 לסיכומיהם כי אף הבקשה למתן הוראות שהוגשה אינה  
2 קבילה, טוב היה אם לא הייתה נטענת וזאת הן לאור מועד העלאת הטענה והן משהמדובר  
3 בכתב בי-דין שהוגש לתיק בית המשפט.  
4  
5 כאמור לעיל יש להבחין בין מכתבו של מר א' מיום 21.12.2004 לרו"ח י.כ. והמהווה כאמור  
6 מענה למכתבו של זה מיום 1.12.2004, לבין כתבי בי-דין שהוגשו במסגרת הבקשה למתן  
7 הוראות והחלטות שנתנו במסגרתה.  
8  
9 מכתבי בי-דין שהוגשו על ידי הצדדים ועל פי הגיונם הפשוט והברור של דברים ברור כי אין  
10 ולא נתנה כל החלטה הפוטרת את הנתבעים מלהפקיד את דמי השכירות עבור התובעים שהיו  
11 בזמנים הרלוונטיים קטינים כפי שאלה טוענים. יתר על כן ככל שנתנה החלטה כזו החובה  
12 והנטל להמציאה על הנתבעים, שכן אלה מבססים הגנתם על האמור בתגובתם מיום  
13 23.1.2005 שהוגשה לבית המשפט לענייני משפחה בירושלים על פי החלטת בית המשפט מיום  
14 9.1.2005 – נספח 6 לתצהיר עדותם הראשית. בכל מקרה החלטה הפוטרת את הנתבעים  
15 מהפקדת דמי השכירות לא הוצגה. לעניין זה יודגש כי כל שהמציאו הנתבעים הוא העתק  
16 תגובתם להחלטת בית המשפט ואשר על גביו ואו לאחריו לא הומצאה כל החלטה שנתנה על  
17 יסוד התגובה שהגישו הנתבעים. אדגיש לעניין זה כי התגובה, נספח 6 האמור אף לא נושא  
18 חותמת בית המשפט.  
19  
20 כאמור לעיל ביום 8.8.2004 הגיש האפוטרופוס לרכוש הקטינים רו"ח י.כ. בקשה למתן  
21 הוראות לבית המשפט לענייני משפחה בירושלים, תמ"ש 11250/01 בש"א 55063/04, הבקשה  
22 **צורפה כנספח א' לכתב התביעה**. הבקשה נושאת כמקובל בצד שמאל למעלה מדבקה ובה כל  
23 הפרטים כמפורט להלן ולפיהם היא הוגשה לבית המשפט לענייני משפחה בירושלים, מס' תיק  
24 תמ"ש 11250/01, בש"א 55063/04 (מקביל כיום למספר בקשה), הצדדים לו הינם: ש.מ.נ. אפו  
25 ירושלים, תאריך פתיחה 08/08/04 סוג עניין 464 סדר דין: רגיל.  
26  
27 ביום 22.12.2004 הוגשה לתיק תגובת המשיב היועמ"ש באמצעות האפוטרופוס הכללי כשהיא  
28 חתומה ע"י ס.ש, עו"ד בא כח האפוטרופוס הכללי. ההודעה/תגובה מתייחסת במפורש לתיק  
29 11250/2001 בש"א 55063/2004, הוא ההליך /בקשה למתן הוראות שהגיש רו"ח י.כ. יתר על  
30 כן לאחר שמות הצדדים בכותרת ההודעה/תגובה וליד מהות הבקשה, מופיע **"מתן הוראות"**.  
31 על התגובה מוטבעת חותמת נתקבל של בית המשפט לענייני משפחה בירושלים מיום  
32 22.12.2004 והתגובה/הודעה נערכו ביום 21.12.2004 (ראו בתחתית העמוד מצד ימין).  
33  
34 תחת הכותרת **"הודעת ב"כ היועץ המשפטי לממשלה"**, מגיבה ומביאה עו"ד ס.ש ב"כ  
35 האפוטרופוס הכללי את עמדתו של זה לבקשה למתן הוראות, הכל כמפורט להלן:



## בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תמ"ש 10385-03-19 ש.מ.מ ואח' נ' א.מ ואח'

1. תגובה זו מתייחסת בכל הנוגע לנושא דמי השכירות מדירת האפוטרופוסים בה הם התגוררו לפני המעבר לדירה שבית המשפט אישר רכישתה.
2. בהתאם לאמור בסעי' 10 לבקשה, נאמר כי הגב' ע.מ מסרה למבקש כי בכוונתם להעביר את דמי השכירות מהדירה הישנה לקטינים.
3. בנוסף יצויין כי בכל הנוגע לדיוור, המעבר לדירה חדשה ומרווחת לא אמור להביא להגדלת ההכנסות דווקא לאפוטרופוסים, בנסיבות העניין מקבלים האפוטרופוסים הכנסות עבור הקטינים וכן עבור האומנה שלהם.
- מכאן שההוצאות באופן כללי משולמות מההכנסות הקיימות וההכנסה החדשה שנוצרה מהדירה הישנה אינה אמורה לשמש להגדלת ההכנסות של האפוטרופוסים."
61. אין ולא יכול להיות חולק כי זוהי תגובת המשיב/ האפוטרופוס הכללי לבקשה למתן הוראות שהגיש עוה"ד י.כ הן לאור הפרטים הטכניים המופיעים על גביה, מספר הבקשה ומהותה והן מגוף התגובה בו מצוין במפורש כי היא מתייחסת בכל הנוגע לנושא דמי השכירות מדירת האפוטרופוסים בה הם התגוררו לפני המעבר לדירה שבית המשפט אישר רכישתה תוך הפנייה מפורשת בסעיף 2 לתגובה לאמור בסעיף 10 לבקשה למתן הוראות אשר הינו הסעיף היחיד בבקשה למתן הוראות שדן בכך ובמסגרתו התבקשו הוראות בית המשפט. כמו כן מסעיף 1 לתגובה עולה כי בית המשפט כבר אישר הרכישה.
- עם זאת גם לא יכול להיות חולק כי העמדה/תגובה זו שהוגשה ע"י האפוטרופוס הכללי מקפלת ומגלמת בתוכה אף את עמדת מח' הפיקוח במכתב א' מיום 21.12.2004 שהינה מחלקה באפוטרופוס הכללי. לא בכדי מציין מר א' בסעיף 3 למכתבו: "בעניין דירתם בת 3 חדרים ב---, יש להשכיר את הנכס ולהעביר לחשבונם של הקטינים את דמי שכ"ד. נושא זה גם עלה בבית משפט ותגובה ברוח זו הועברה לבית משפט" – תגובה זו הינה התגובה שהוגשה כאמור לעיל ע"י עו"ד ס.ש.
62. על גבי תגובת היועמ"ש הנ"ל מופיעה החלטת בית המשפט, כב' השופט מנחם הכהן מיום 9.1.2005, בכתב יד כדלקמן:
- "החלטה"
1. האפוטרופוסים ה"ה עמ ו- א.מ יודיעו לבית המשפט בתוך 14 יום מה נעשה בפועל עם כספי השכרת דירתם.
2. להודיע לכל הצדדים."



## בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תמ"ש 10385-03-19 ש.מ.מ ואח' נ' א.מ ואח'

63. ביום 23.1.2005 שלחו הנתבעים, כך עפ"י טענתם את תגובתם עפ"י החלטת כב' השופט מנחם הכהן מיום 9.1.2005 (נספח 6 לתצהיר עדותם הראשית). אף בעניין זה לשם שלמות התמונה ומפאת חשיבות הדברים אביא האמור בתגובה באופן מלא:

"לכבוד

23.1.2005

בית המשפט לענייני משפחה

בפני כבוד השופט מנחם הכהן.

הנדון: פניה מיום 9 בינואר 2005

בהמשך להודעת ב"כ היועץ המשפטי

בהמשך לפניה שבנדון אנו מודיעים לבית המשפט כי את המפתח לדירה החדשה קבלנו רק ביום 16.1.2005 בשעה טובה!!! וכי טרם הושלמו ההכנות למעבר.

בפועל, טרם השכרנו את דירתנו ובכל מקרה מדובר בנכס ובעניין פרטי לדעתנו אינו מעניינו של האפוטרופוס.

נוסף לכך נציין כי הודעת ב"כ היועץ המשפטי מתבססת על ההנחה ש"ההוצאות באופן כללי משולמות מההכנסות הקיימות".

בנקודה זו נדגיש שההוצאות באופן כללי משולמות מההכנסות הפרטיות שלנו. ופרט לקצבת האומנה שבדרך כלל אינה כוללת החזר הוצאות, לא קיימת הכנסה נוספת עבור הילדים למעט קצבת הפנסיה של המנוחה ח.מ ז"ל אשר בחזקתו של מר ח.כ וממנה נגזר שכר טרחתו.

מר י.כ מטריח את האפוטרופוס הכללי בשאלות שאינם מכילות את העובדות הממשיות תוך התעלמות מתמשכת מצרכים ממשים של הילדים המגובים באופן תמידי על ידנו כהורי לכל עניין ודבר.

כהורים בתוקף צו אימוץ שניתן ביום 04.01.2005 בבית המשפט לענייני משפחה ברמת גן אנו מבקשים לסיר את הצו לאפוטרופסות חיצונית על הרכוש, ובכך אנו מקווים לסיום פרק קשה ומיותר" (ההדגשות במקור י.א).

64. כאמור לעיל דין טענות שני הצדדים ביחס לכתבי בית הדין הנ"ל לרבות מכתב א' להידחות. באשר לטענות התובעים, כפי שהבהרתי לעיל מכתבו של מר א' אינו בגדר החלטה שיפוטית. המדובר כאמור במכתב תשובה של מר א' ממח' הפיקוח לפנייתו של רו"ח י.כ. כדי שלזה יהא תוקף של החלטה שיפוטית מחייבת ואכיפה נדרשת החלטה שיפוטית לגביו. דומה כי אין צורך להרחיב כי למר א' אין סמכויות שיפוט. אוסיף לעניין זה כאמור לעיל, כי תשובת מח' הפיקוח אף לא ניתנה במסגרת הבקשה למתן הוראות שהוגשה לבית המשפט ע"י רו"ח י.כ אלא במענה למכתבו לפנייתו של רו"ח י.כ לאפוטרופוס הכללי.



## בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תמ"ש 10385-03-19 ש.מ.מ ואח' נ' א.מ ואח'

- 1 כאמור לעיל תגובת האפוטרופוס הכללי לבקשה למתן הוראות שהוגשה ע"י רו"ח י.כ. היא  
2 התגובה שהוגשה ביום 22.12.2004 כשהיא חתומה ע"י ס.ש, עו"ד בא כח האפוטרופוס הכללי.  
3
- 4 אף טענות הנתבעים בעניין זה בסיכומיהם דינן להידחות. קריאה קפדנית של סיכומי  
5 הנתבעים מגלה כי אלה אינם מצביעים למעשה על כל החלטה שנתנה לאחר שהגישו לטענתם  
6 את תגובתם מיום 23.1.2005 להחלטת כב' השופט מנחם הכהן מיום 9.1.2005 ובוודאי שאינם  
7 מצרפים החלטה כזאת.  
8
- 9 באם לא די בכך, הנתבעים עצמם מודים בסעיף 17 סיפא לסיכומיהם כי מעבר למכתבם מיום  
10 23.1.2005 אין כל החלטה "מעבר לכך, אין כל כתב טענות או החלטה שיפוטית (!)". אין שום  
11 אסמכתא המעגנת פעולה כלשהי של י.כ. או א' בעניין זה, ובוודאי שאין צו שיפוטי המלמד  
12 על חיוב הנתבעים בהקשר זה. כל אלה מורים כי דין התביעה דנן להידחות".  
13
- 14 בסעיפים 19-21 לסיכומיהם טענו הנתבעים כי כנגד העובדה שאין בנמצא כל צו שיפוטי  
15 המחייב את הנתבעים בעניין דמי השכירות, הרי יש עדויות לכך שהנתבעים התקשו בנשיאה  
16 בנטל הכלכלי של גידול 4 ילדים קטינים.  
17 בסעיף 21 אף מעלים הנתבעים השגה באשר ל"הבנתה" של באת כוח האפוטרופוס הכללי את  
18 דברי הנתבעת כאמור בסעיף 2 לתגובה שהוגשה על ידה לבית המשפט בבקשה למתן הוראות  
19 ולפיה "בהתאם לאמור בסעי' 10 לבקשה, נאמר כי הגב' ע.מ. מסרה למבקש כי בכוונתם  
20 להעביר את דמי השכירות מהדירה הישנה לקטינים". לטענת הנתבעים בסעיף 10 לבקשה  
21 למתן הוראות שהגיש רו"ח י.כ., טען זה "לדברי הגב' ע.מ. יש בכוונתה להוציא את הכספים  
22 שיתקבלו משכר הדירה שלהם עבור הקטינים. לאפוטרופוס של הקטינים לא ברור אם די  
23 בכוונתם זו של בני הזוג מ' כדי להבטיח את העברת כספי בני הזוג ע.מ. ו- א.מ. לצרכי 4  
24 הילדים הקטינים". לטענתם המדובר באמירות שונות בתכלית. עוד מוסיפים וטוענים  
25 הנתבעים בסעיף 21 שעמדת היועמ"ש / האפוטרופוס הכללי "שקללה" ולקחה בחשבון את  
26 דמי האומנה שהנתבעים קיבלו, אלא שהחל ממועד מתן צו האימוץ 4.1.2005 לא הוסיפו  
27 הנתבעים לקבל דמי אומנה.  
28
- 29 גם אם אקבל את טענות הנתבעים בעניין זה, הרי שמקומן של כל הטענות הנ"ל לרבות שאלת  
30 יכולתם של הנתבעים לספק לתובעים שהיו באותה עת קטינים את כל צרכיהם לרבות מדור  
31 שלא באמצעות שימוש בדירה ב' שהייתה בעלות הקטינים וללא צורך של הנתבעים להשתמש  
32 בדמי השכירות שהתקבלו עבור דירתם א' כתוצאה מהמעבר מדירתם לדירת הקטינים לשם  
33 סיפוק צרכי הקטינים או הפקדתם של אלה או חלקם בחשבון נפרד על שם הקטינים - מקומן  
34 היה להתברר בבית המשפט המוסמך בפניו התנהל תיק האפוטרופסות והבקשה למתן  
35 הוראות ובזמן אמת.



## בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תמ"ש 10385-03-19 ש.מ.מ ואח' נ' א.מ ואח'

69.

לעניין זה אוסיף כי שמהנתבעים ידעו כי תלויה ועומדת כנגדם דרישה כזו ולאחר שכבר הגישו תגובתם מיום 23.1.2005 לדרישה זו, כפי הנטען על ידם, הייתה עליהם, חובה לבדוק ולוודא כי נתנה החלטה הפוטרת אותם מהפקדת דמי השכירות לטובת הקטינים. עוד ראו לעניין זה עדות הנתבעת בדיון מיום 5.1.2021 עמ' 68 ש' 8-28:

ש. **מפנה לסעיף 74 לכתב ההגנה שלך, את מציינת את המילים "מעולם לא הוצגה לאם (את מתייחסת אליך)...[מצטטת]. יכול להשתמע מסעיף 74 לכתב ההגנה כאילו מעולם ברקע לא היה עניין לגבי דמי השכירות של הדירה א', זה לא נכון?**

ת. לא הבנתי את השאלה שלך.

ש. **זה נכון שברקע, כבר בשנת 2004, בתהליך הרכישה של הדירה ב', היה ברקע, ואתם ידעתם על כך, את הטענה לגבי דמי השכירות שמגיעים על הדירה א'?**

ת. כן, בהחלט. אפוט' י.כ הגיע אליי הביתה והייתי צריכה לשכנע אותו שאנחנו גרים בצפיפות גדולה ושה קשה והוא התעניין לדעת מה נעשה עם השכירות ברגע שנעבור לדירה ב' אז אמרתי ל ושהוא מונה לאפוט' על עזבון הילדים ואני ילדה גדולה ואני לא צריכה אפוט'. זו התשובה שקיבל ממני.

ש. **זאת אומרת, אמרת לו אל תתעסק בעניינים לא שלך ואני אחליט מה לעשות בכסף?**

ת. נכון. אני גם העברתי את זה לביהמ"ש.

ש. **כמה שילמת דמי שכירות על המגורים שלך ושל א.צ בדירה ב'?**

ת. [שותקת]

ש. **שילמת?**

**ב"כ הנתבעים:**

כולנו יודעים, זה סתם

**המשד החקירה:**

ת. לא נשאר לה במה להיאחז אז.."

70.

האמור בעדותה של הנתבעת כאמור לעיל ולפיו: **"אז אמרתי לו שהוא מונה לאפוט' על עזבון הילדים ואני ילדה גדולה ואני לא צריכה אפוט'. זו התשובה שקיבל ממני",** זהה להבנתה ולתפיסתה של הנתבעת כאמור בתגובתה לבית המשפט 23.1.2005 ולפיו: **"בפועל, טרם השכרנו את דירתנו ובכל מקרה מדובר בנכס ובעניין פרטי לדעתנו אינו מעניינו של האפוטרופוס".** אלא שעמדתה זו של הנתבעת בטעות יסודה והיא מנוגדת לדין. כפי שהובהר הן במכתב א' והן בתגובת האפוטרופוס הכללי לבקשה למתן הוראות, מעבר הנתבעים להתגורר בדירת התובעים הצמיח להם הכנסה מהשכרת דירה א' אשר לא הייתה אמורה להגדיל את הכנסתם של הנתבעים אלא הייתה אמורה להיות מופנית לטובת חסכון עבור הקטינים ומשלא עשו כן המדובר בהתעשרות שלא כדין. הנתבעים ידעו והיו מודעים היטב לעמדת האפוטרופוס הכללי והחלטת בית המשפט מיום 9.1.2005 לפיה **"יודיעו לבית המשפט בתוך 14 יום מה נעשה בפועל עם כספי השכרת דירתם".** לאחר שהגישו את תגובתם מיום



## בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תמ"ש 10385-03-19 ש.מ.מ ואח' נ' א.מ ואח'

23.1.2005 הייתה חובה עליהם לוודא כי ניתנת החלטה בהתאם לעמדתם הפוטרת אותם מהצורך בהפקדת דמי השכירות, ובהעדר החלטה, לעתור בבקשה למתן החלטה ו/או הבהרה או כל בקשה אחרת ולא לעצום עיניים ולהתעלם מההליך שהתנהל. התעלמותם מהעובדה כי לא נתנה החלטה מהווה עצימת עיניים והתרשלות ומשכך אין להם אלא להלין על עצמם.

71. משהנתבעים עצמם טוענים במפורש כי לא ניתנה כל החלטה לאחר הגשת תגובתם מיום 23.1.2005 לא ברור כיצד הם טוענים לקיומו של מעשה בית דין שאחד מהתנאים העיקריים לו הינה הכרעה לגופה של הפלוגתא.

בפתח ספרה של המלומדת פרופ' נ. זלצמן "מעשה-בית-דין בהליך האזרחי", 1991, עמ' 3 נכתב, כי:

"כלל מעשה-בית-דין (res judicata) מבוסס על הרעיון בדבר כוחו של פסק-דין שניתן בסיומו של הליך שיפוטי כלשהו, להוליך לסיומה המוחלט של ההתדיינות בין הצדדים להליך או כל מי שהוא ביחסי "קרבה משפטית" (privity) עם אחד מהם, באופן שלא יוכלו עוד לחזור להתדיין ביניהם בבתי-המשפט בכל עניין או שאלה שנדונו והוכרעו בפסק-הדין. משנתן בית-משפט מוסמך פסק-דין סופי בהתדיינות כלשהיא, מקים פסק-הדין מחסום דיוני לפני בעלי-הדין, המונע כל התדיינות נוספת ביניהם בנושא או בשאלה שהוכרעו בפסק-הדין. כל עוד לא בוטל פסק-הדין, בין על-ידי ערכאת הערעור ובין על-ידי בית-המשפט שנתנו, מחייב פסק-הדין את הצדדים לו ביחס לכל קביעה עובדתית או משפטית הכלולה בו, ואין איש מהם יכול להעלות, במסגרת התדיינות אחרת כלשהיא ביניהם, טענה העומדת בסתירה לקביעה זו". (ההדגשה אינה במקור).

עפ"י הפסיקה ע"א 3518-16 עמוס פוגל נ' עיריית טבריה [פורסם בנבו, 25.10.2018] נקבע: "מקובל למנות ארבעה תנאים מצטברים, אשר בהתקיימם חל השתק פלוגתא: הפלוגתא שהוכרעה במסגרת פסק הדין הראשון זהה לזו העומדת לדיון בהליך הנוכחי; קיומה של התדיינות בין הצדדים במהלך ההליך הראשון, כך שלבעל הדין אשר הפלוגתא הוכרעה כנגדו "היה את יומו בבית המשפט" (וכחלק מעקרון זה אנו למדים כי אף נדרשת זהות בין בעלי הדין, או חליפיהם בשני ההליכים); ההתדיינות נסתיימה בהכרעה, מפורשת או מכללא, אשר קבעה ממצא פוזיטיבי (להבדיל מממצא, אשר נבע מחוסר הוכחה); הקביעה בפלוגתא במסגרת ההליך הראשון הייתה חיונית לצורך ההכרעה בהליך עצמו (ראו: ע"א 246/66 קלוז'נר נ' שמעוני, פ"ד כב(2) 561 (1968); גורן, בעמ' 178).



## בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תמ"ש 10385-03-19 ש.מ.מ ואח' נ' א.מ ואח'

72. בעניינו אין ולא יכול להיות חולק כי שאלת חבותם של הנתבעים בהפקדת דמי השכירות לטובת הקטינים או פטור ממנה, לא הוכרעה והבקשה למתן הוראות בעניין זה לא הסתיימה בהחלטה שיפוטית אלא נזנחה ולפיכך אין הנתבעים יכולים לטעון למעשה בית דין או השתק פלוגתא בהעדר הכרעה שיפוטית בעניין.

73. משכך ולאור כל האמור בפסק הדין לעיל הן באשר לבסיס המשפטי לחיוב הנתבעים והן משנדחתה טענתם למעשה בית דין והשתק פלוגתא, תוך קביעה כי הנתבעים, התרשלו, עצמו עיניים ונמנעו מלעמוד על קבלת החלטה בעניין אין להם אלא להלין על עצמם והנני קובע כי הייתה חובה עליהם להפקיד את דמי השכירות שהתקבלו מדירה א' לטובת הקטינים/ התובעים.

74. עם זאת בנסיבות המיוחדות של תיק זה וחרף היותן טראגיות וקשות לא הגענו לטעמי לסיומו של מסע עם הטלת מלוא החבות על הנתבעים כמפורט לעיל.

75. התובעים בסיכומיהם, ס' 11-18, חוזרים ומדגישים את ידיעתם של הנתבעים על החובה להפקיד את דמי השכירות שהתקבלו בגין דירה א' לטובת הקטינים/ התובעים.

התובעים בסעיף 18 לסיכומיהם אף מצטטים את הנתבעת בחקירתה עמ' 75 ש' 15-18 בהם העידה:

**"ש. ב - 2004 את כבר יודעת שברקע מדברים איתך על דמי השכירות של דירה א'**

**ת. אה, הבנתי אותך, אוקיי.**

**ש. ואת גם אומרת שאת מתכוונת להשתמש בדמי השכירות לטובת הילדים?**

**ת. לגמרי".**

אלא שאת אמור בעדות הנתבעת כאמור לעיל ניתן להבין ולפרש על רקע העובדה אשר אינה שנויה במחלוקת כי לא ניתנה החלטה על ידי בית המשפט בבקשה למתן הוראות באשר לסעיף 10 שעניינו השימוש שיעשה בדמי השכירות שיתקבלו מדירה א'. האמור בעדותה של הנתבעת מתיישב היטב עם האמור בבקשה למתן הוראות שהגיש רו"ח י.כ. ובו הוא מציין במפורש **"יחד עם זאת מתבקשת קבלת הנחיה מפורטת כיצד יש לנהוג עם דירת בני הזוג מ' במידה ותושכר, שכן הם הופכים לנהנים מהשימוש בדירת המגורים החדשה ואילו את דירתם יוכלו להשכיר. לדברי הגב' ע.מ יש בכוונתה להוציא את הכספים שיתקבלו משכר הדירה שלהם עבור הקטינים.**

לאפוטרופוס של הקטינים לא ברור אם די בכוונתם זו של בני הזוג מ' כדי להבטיח את העברת כספי בני הזוג מ' לצרכי 4 הילדים הקטינים", (ההדגשה אינה במקור י.א.)





## בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תמ"ש 10385-03-19 ש.מ.מ ואח' נ' א.מ ואח'

הוצאת הכספים שיתקבלו משכר הדירה עבור הקטינים, משמעה הפשוט, הסביר וההגיוני הוא שימוש בכספים למשק הבית וההוצאות השוטפות של הקטינים ולא חסכון עבורם והדבר אף מתיישב עם עמדת הנתבעת בתגובתה מיום 23.1.2005 לבית המשפט ואשר לאחריה כאמור לא ניתנה כל החלטה.

76. לעניין זה יש להדגיש כי התובעים ייוצגו ע"י רו"ח י.כ ז"ל אשר שמש כאפוטרופוס לרכושם והבקשה למתן הוראות הוגשה כשזה מיוצג ע"י עו"ד ש'. עוד יש לזכור לעניין זה כי משלתובעים בהיותם קטינים מונה אפוטרופוס לרכוש היה זה נתון מכוח הדין וכפי שעולה מהתיק לפיקוח של למחלקת הפיקוח באפוטרופוס הכללי בירושלים. בנסיבות אלה משהוגשה בקשה למתן הוראות בעניין דמי השכירות היה על ב"כ התובעים והאפוטרופוס מטעמם לוודא קבלת מתן החלטה בעניין ובפרט משהבקשה הוגשה על ידו ובשם של התובעים. כך גם היה מצופה ממח' הפיקוח והאפוטרופוס הכללי לברר עניין זה, ובפרט נוכח הנחיתות של הנתבעים בעניין זה אשר לא היו מיוצגים במסגרת ההליך והבקשה למתן הוראות. כשם שקבעתי כי חובה הייתה על הנתבעים חובה לברר ולדאוג לקבל החלטה ברורה במסגרת הבקשה למתן הוראות שהוגשה, כך גם חלה חובה זו על התובעים ומי מטעמם אשר היו אלה שנקטו בהליך והיו בעלי האינטרס הברור לקבל החלטה במסגרת.

77. הטלת מלוא החבות לעניין זה על הנתבעים, אינה צודקת ואינה ראויה לטעמי וזאת אף בשים לב לנסיבות הקשות והטרגיות של תיק זה, ולפיכך יש לייחס לתובעים אשם תורם בשיעור של 30%. לעניין זה יש לזכור כי המדובר בדמי שכירות אשר שולמו בתקופה שמיום 1.4.2005 ועד חודש ינואר 2015, תקופה שתחילתה לפני למעלה מעשור וחצי וככל שהתובעים ומי מטעמם היו טורחים לקבל החלטה בבקשה יכולים היו הנתבעים לכלכל צעדיהם בהתאם, לרבות הגשת כל בקשה מתאימה או התנהלות כלכלית אחרת.

78. אוסיף כי לטעמי ועל דרך ההיקש יש להחיל את ההלכות בדבר חיוב בדמי שימוש ראויים. התביעה לדמי שימוש נשענת על שלושה אדנים משפטיים: חיוב ישיר מכוח סעיף 33 לחוק המקרקעין תשכ"ט-1969; חיוב ישיר מכוח חוק עשיית עושר ולא במשפט תשל"ט-1979; חיוב מכוח חובת תום הלב ושיקולי צדק על פי סעיפים 39 ו-69 לחוק החוזים (חלק כללי) התשל"ג-1973. כל חיוב והכללים המתאימים לו ראו: תמ"ש (נצ') 12776-09-08 ג' י' נ' א' י' [פורסם בנבו] (1.5.13). הפעלתם של דינים אלה ובפרט שיקולים של תום לב ושיקולי צדק תומכים אף הם לטעמי בהטלת החבות על הנתבעים בשיעור של 70% בלבד מהחיוב בגובה דמי השכירות ואשר לקביעת גובהו אעבור מיד.



## בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תמ"ש 10385-03-19 ש.מ.מ ואח' נ' א.מ ואח'

### גובה החיוב בדמי השכירות

79. משקבעתי את חבותם של הנתבעים בהפקדת דמי השכירות שהתקבלו מדירה א' לטובת התובעים בשיעור מופחת של 70% יש לעבור ולקבוע את גובה החיוב.

80. כאמור לעיל בכתב התביעה סעיפים 26-29 עתרו התובעים לחייב את הנתבעים בתשלום שכר שכר הדירה בגין התקופה שמיום 1.11.04 אז עברו להתגורר בדירה ב' ועד ליום 1.4.2015, המועד בו עזבו הנתבעים, ולמעשה הנתבעת 2 את הדירה, תקופה של 125 חודשים. את דמי השכירות העריכו על פי בדיקה שביצעו על סך של 5,000 ₪ לחודש, תוך שהם עותרים לחייב את הנתבעים להמציא לידיהם העתק מכל חוזי השכירות של הדירה נשוא התובענה לרבות האסמכתאות על ביצוע תשלום דמי השכירות לידיהם לאורך כל התקופה. כן ציינו כי הואיל והתביעה מוגשת בשם 3 תובעים יש להעמיד את סכום התביעה על  $3/4$  מהסכום שהיה על התובעים לשלם בגין דמי השכירות ולפיכך בסך של 468,750 ₪ (5,000 ₪ לחודש X 125 חודשים X  $3/4$ ).

81. בתצהיר עדותם הראשית של כל אחד מהתובעים לא נערך כל תחשיב לגבי הסכום הנתבע בגין דמי השכירות אלא נטענו טענות כלליות בדבר זכאות התובעים לתשלום בגין דמי השכירות. לתצהיר העדות הראשית צירפו התובעים את חוזי השכירות שהתקבלו ו-9 דפים מתוכנת המשערכת 32 כאשר בכל עמוד יש שערך של דמי השכירות בגובה דמי השכירות המשתנים על פי דמי השכירות המשתנים בהתאם לדמי השכירות כשהם צמודים מהחודש הראשון עפ"י חוזה השכירות ועד ליום 24.6.2020. החישוב אינו כולל סיכום או פרוט אלא כאמור אסופה של 9 דפים מתוכנת המשערכת.

82. בסעיף 28 לסיכומיהם טענו התובעים כי מהעדויות עולה כי בשנה הראשונה הדירה לא הושכרה כלל אלא ניתנה על ידי הנתבעת 2 למגורי בת משפחה של זו, ללא תמורה. בסעיף 29 לסיכומיהם טענו התובעים: "מתוך חוזי השכירות שהתקבלו בידי התובעים מהנתבעים עולה כי דמי השכירות המצטברים שהתקבלו בידיהם, כשהם משוערכים בתוספת ריבית והצמדה מיום השכירות ליום מועד עריכת התצהירים עומד על סך של 324,352 ₪. מסכום זה יש להשיב לתובעים  $3/4$  (לאחר הפחתה של חלקה של האחות הרביעית שאיננה צד להליך) וסה"כ 243,264 ₪" (ההדגשה במקור י.א.).

אף מהאמור עולה כי התובעים לא ערכו כל תחשיב מפורט והדבר הינו בלתי ראוי. משעה שהמדובר בתביעה כספית על התובעים לפרט ולבסס היטב את הסכום הנתבע ואין הם יכולים להסתפק בצירוף חוזים ודפים מהמשערכת ואין זה מתפקידו של בית המשפט לנבור בשלל המסמכים והנספחים שצורפו בנסיון לכמת את סכום התביעה.



## בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תמ"ש 10385-03-19 ש.מ.מ ואח' נ' א.מ ואח'

84. ראשית יובהר כי מהעדויות עולה כי התובעים והנתבעים עברו להתגורר בדירה ב' רק בחודש אפריל 2005 ולא בנובמבר 2004. לעניין זה אציין כי אף במענה הנתבעים להחלטת בית המשפט מיום 9.1.2005 אשר הוגשה ביום 23.1.2005 (נספח 6 לתצהיר עדותם הראשית של הנתבעים) עולה כי מפתחות הדירה ב' התקבלו רק ביום 16.1.2005. כמו כן מעדות הנתבעת 2 שלא נסתרה עולה כי התובעים והנתבעים עברו לגור בדירה ב' בפסח 2005, היינו בחודש אפריל 2005 (ראו עדות הנתבעת 2 בעמ' 74 ש' 20-21).
85. כאמור לעיל, כעולה מהעדויות הנתבעת אפשרה לקרובת משפחה שאת פרטיה סירבה למסור להתגורר בדירה א' חודשים – מחודש 4.2005 ועד לחודש 7.2006 (כולל), וזאת ללא תשלום דמי שכירות (ראו עדותה בעמ' 74 ש' 26 עד עמ' 76 ש' 25). לעניין זה אפנה אף להערת בית המשפט לנתבעת 2 בעמ' 76 ש' 15 ו-16 על אופן עדותה אשר הייתה מתלהמת ומתריסה שלא לצורך ולא רק בעניין זה.
86. משהנתבעים בחרו לאפשר לקרובת משפחה להתגורר בדירה ללא תשלום דמי השכירות אין הדבר יכול לבוא על חשבון זכאותם של התובעים לדמי שכירות ויש לחייב את הנתבעים בתשלום דמי שכירות ראויים בגובה דמי השכירות שהיו משולמים אם הדירה הייתה מושכרת לצד שלישי. לצורך חישוב דמי השכירות בתקופה זו, יש לפנות לדמי השכירות ששולמו מחודש 8.2006, על פי החוזה הראשון שנחתם מיום 7.7.2006 ובו דמי השכירות עמדו על סך של \$675 לפי שער של 4.384 ₪ ל-\$ ארה"ב ובסה"כ 2,952 ₪.
- קרי, בעבור תקופה זו, מחודש 4.2005 ועד לחודש 7.2006, על הנתבעים לשלם לתובעים סך של 44,385 ₪ (15 חודשים X 2,959 ₪).
87. ביחס ליתרת התקופה יש לחשב את גובה התשלומים בהתאם לדמי השכירות כמפורט בחוזי השכירות שהמציאו הנתבעים והכל כמפורט להלן:
- א. מחודש 8.2006 עד חודש 7.2007 (כולל) – 2,959 ₪ לחודש X 12, סה"כ 35,508 ₪.
- ב. מחודש 8.2007 עד חודש 7.2008 (כולל) – 3,000 ₪ לחודש X 12, סה"כ 36,000 ₪.
- ג. מחודש 8.2008 עד חודש 8.2011 (כולל) – 3,500 ₪ לחודש X 36 חודשים, סה"כ 126,000 ₪.
- ד. יודגש לעניין זה כי השוכרים מימשו את האופציה לשנה נוספת עפ"י כתב ההארכה שצורף וכן האריכו את תקופת השכירות לשנה נוספת כך שתקופת השכירות המצטברת עם בני הזוג --- ו--- הינה 36 חודשים כאשר בתקופה זו דמי השכירות המוסכמים עמדו על 3,500 ₪ לחודש.
- ד. מחודש 9.2011 עד חודש 12.2004 (כולל) – 3,750 ₪ לחודש X 40 חודשים, סה"כ 150,000 ₪.
- יודגש לעניין זה כי השוכרים בני הזוג --- ו---, המשיכו לשכור את הדירה בתקופת שכירות זו עפ"י כתבי הארכה שנחתמו כאשר על פי כתב ההארכה מיום 22.9.2011 עודכנו



## בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תמ"ש 10385-03-19 ש.מ.מ ואח' נ' א.מ ואח'

דמי השכירות מסך של 3,500 ₪ לחודש ל-3,750 ₪ לחודש. כן צורף מסמך שכותרתו  
 "החזרת הנכס לבעליו בתום תקופת השכירות" שנחתם ביום 15.1.2015 ולפיו במועד זה  
 הוחזרה החזקה בדירה א' לנתבעים.

88. הסך המצטבר של דמי השכירות שנגבו בערכים נומינליים לפי האמור בסעיפים 78 ו-79 לעיל  
 הינו בסך של 391,893 ₪ וחלקם של התובעים בשיעור של 3/4 הינו 293,919 ₪.  
 משהתובעים העמידו את עתירתם בסיכומיהם על סך של 243,264 ₪, לא מצאתי כי יש מקום  
 לפסוק סכום גבוה מהסכום אותו תבעו וזאת הן לאור הכלל שבית המשפט לא ייתן לתובע  
 סעד שלא נתבע על ידו והן מן הטעם שלטעמי התנהלותם הן לגבי התחשיב והן לגבי ההליך  
 כולו לרבות ובפרט אי צירופם של החלטות וכתבי בי-דין מתיק האפוסטרופוסות והבקשה למתן  
 הוראות שהוגשה אינה ראויה, האריכה וסרבלה את ההליך שלא לצורך והעמיסה על בית  
 המשפט דיון וכתובה ארוכים הרבה מעבר לנדרש.

89. לאור האמור לעיל ומשקבעתי כי על הנתבעים לשאת בשיעור של 70% בלבד מגובה החיוב  
 בסך של 243,264 ₪ הרי שהחיוב מסתכם בסך של 170,284 ₪ ובמעוגל סך של 170,000 ש"ח.

### העתירה לחיוב הנתבעים בסך של 30,000 ₪

90. כאמור לעיל בסעיף 20 לכתב התביעה טענו התובעים כי "כשהגיעו התובעים לגיל 18, וכאשר  
 הוסתרה מהם כל השנים העובדה כי דירת היתומים הינה דירתם ורשומה על שמם פנו  
 הנתבעים לתובעים באגרסיביות ודרשו מהם לשלם להם סך של 10,000 ₪ כל אחד בטענת  
 שווא כי על מנת שייגורו בדירת היתומים עליהם להשתתף בתשלומים כאשר הם מעלימים  
 מהם את העובדה כי לא רק שמדובר בדירה בבעלות התובעים אלא כי הם מנעו מהם  
 תשלומים שהיו מגיעים להם כל השנים מדמי שכירות. כשאימתם של הנתבעים על  
 התובעים ותוך ניצולם לאורך כל השנים שילמו התובעים לנתבעים את הסך האמור כל  
 אחד", עוד ראו לעניין העתירה להשבת הסך של 30,000 ₪ בסעיף 32 לכתב התביעה.

91. בסעיף 70 לכתב הגנתם הכחישו הנתבעים את טענת התובעים בעניין זה.

92. בתצהיר עדותם הראשית, מבלי שהתבקש תיקון של כתב התביעה ומבלי שהוגשה כל בקשה  
 אחרת בעניין הפנו התובעים, כל אחד מהם בתצהירו, לפלט בנק וממנו נראות העברות  
 לחשבונה של ע.מ בסך כולל של 64,500 ₪ (10,000 ₪ מ- ל.ז., 26,000 ₪ מ- י.מ. ו- 28,500 ₪ מ-  
 ש.מ.מ). התובעים בסיכומיהם אף לא טרחו להסביר מחדל זה, שהרי לא הייתה כל מניעה  
 להוציא את פלטי חשבונות הבנק טרם הגשת התביעה ומפלטי החשבון שצורפו על ידי כל אחד  
 מהתובעים לתצהיר עדותו הראשית, עולה כי אלה הוצאו בסמוך לאחר הגשת התביעה.



## בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תמ"ש 10385-03-19 ש.מ.מ ואח' נ' א.מ ואח'

לעניין זה יודגש כי בניגוד לחוזי השכירות שלא היו בידי התובעים בעת הגשת התביעה אלא בידי הנתבעים ומשכך לא הייתה באפשרותם לצרפם לכתב התביעה בלא שאלה נמסרו להם על פי צו בית המשפט, הרי שדפי החשבון הינם בשליטת התובעים ולא הייתה כל מניעה להוציאם טרם הגשת התביעה ולצרפם לכתב התביעה ולחילופין הגיש בקשה מנומקת לתיקון כתב התביעה.

93. פרט לאמור לעיל והוא העיקר, התובעים כטענת הנתבעים לא פרטו ולא הניחו כל תשתית עובדתית ומשפטית לטענתם כי הסכומים נגבו מהם שלא כדין פרט לטענה לפנייה אגרסיבית אליהם בעניין זה.

עם זאת לעניין זה יש להבחין בין ההעברה שבוצעה על ידי ל.ז. בהיותה קטינה בת 16 לבין ההעברה שבוצעה על ידי ש.מ.מ ו- י.מ בהיותם בגירים. לעניין זה אין בידי לקבל טענת הנתבעים בעניין זה כי התשלום אותו בצעה ל.ז. נועד למימון נסיעתה לפולין במסגרת בית הספר. כפי שפורט לעיל בהרחבה לאור סעיף 15 לחוק הכשרות משאומצו התובעים על ידי הנתבעים אפוטרופסותם "כוללת את החובה והזכות לדאוג לצרכי הקטין, לרבות חינוכו, לימודיו, הכשרתו לעבודה ולמשלח-יד ועבודתו, וכן שמירת נכסיו, ניהולם ופיתוחם...". לפיכך על הנתבעים הייתה מוטלת החובה לממן את נסיעת ל.ז. לפולין. ככל שהנתבעים היו זקוקים לשימוש בכספי התובעת ל.ז. שהייתה קטינה באותה עת לשם מימון הנסיעה, היה עליהם לפנות בבקשה מתאימה לבית המשפט ולקבל את אישורו לכך וזאת לפי סעיפים 20 ו- 23 לחוק הכשרות משלם עשו כן עליהם להשיב לתובעת ל.ז. את הסך הנ"ל.

94. סיכומו של דבר, העתירה לחיוב הנתבעים ברכיב זה מתקבלת רק ביחס להעברה שביצעה ל.ז. על סך של 10,000 ₪, כפי שנתבע בכתב התביעה. העתירה לחיוב הנתבעים ברכיב זה ביחס להעברות שביצעו י.מ ו- ש.מ.מ נדחת.

### טענת הנתבעים לקיזוז

95. בסעיף 87 לכתב הגנתם טענו הנתבעים: "לחילופין הנתבעים יטענו כי ככל שבית זה, ימצא להיעתר לתביעת הנתבעים, הרי יש לקזז מהסכום שייפסק לחובתם- ככל וייפסק – את כל הכספים ו/או התשלומים שהנתבעים שילמו בעבור התובעים בקשר עם רכישת דירת היתומים, ורכישות שביצעו להתאמתה לצרכים של הילדים וכן כל הוצאה כספית שהם הוציאו עבור הילדים".



## בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תמ"ש 10385-03-19 ש.מ.מ ואח' נ' א.מ ואח'

96. כאמור לעיל ביום 8.3.20 הגישו הנתבעים בקשה לאפשר להם לצרף פלט מרשות המיסים באשר לסכום בו נמכרה דירה ב' על ידי התובעים וכן להתיר להם לצרף אסמכתאות בעניין טענתם לקיזוז בשל ההוצאות שנגרמו להם עם המעבר לדירה ב' ושיפוצה של הדירה.
- בהחלטה מיום 29.3.2020 נעתרתי לבקשה תוך שקבעתי כי למסמכים שצירופם מבוקש עשויה להיות רלוונטיות וכי מקומן של הטענות בעניין זה להתברר במסגרת ההליך העיקרי וכי אין באישור לצירוף המסמכים כדי לחוות כל דעה באשר לרלוונטיות או המשקל שיש לתן להם.
97. בסעיפים 77 ו-78 לתצהיר עדותה הראשית טענה הנתבעת:
- "77. את הדירה החדשה קיבלנו ריקה מכל חפץ. כדי שהתובעים ואחותם יוכלו להתגורר בה ברווחה, שילמנו מכספנו הפרטי עבור אבזור וריהוט לבית, ממטבח ועד מערכת סלון, מוצרי חשמל, מיטות נוער סורגים (לבטיחות התובעים ואחותם) וכיו"ב בסך של 151,472 ₪ אשר מגובים באסמכתאות.
- מצ"ב אסמכתאות על הוצאות ששולמו על ידינו עבור רכישת הדירה החדשה והתאמתה לצרכי הילדים כנספח 8.
78. בנוסף להוצאות אלה, שילמנו מכספנו הפרטי עבור שיפוץ מרפסת השירות בבית, צביעת הבית, קרצוף (פוליש) לרצפת הבית, התקנת מאורים תקרתיים (התקנה מיוחדת לתקרות מונמכות עם ספרינקלרים), מקרר מדיח כלים וכיריים לבישול סך של 32,800 ₪ בקירוב. סכום זה אינו מגובה באסמכתאות, אך לא יכולה להיות מחלוקת שהשירותים והמוצרים הללו נרכשו מכיסנו הפרטי", (ההדגשה במקור י.א.).
- נוסח זהה הופיע בתצהיר עדותו הראשית של הנתבע בסעיפים 66 ו-67.
98. התובעים בסיכומיהם טוענים כי יש לדחות את טענת הקיזוז שכן זו לא פורטה בכתב ההגנה. דין טענה זו להידחות. כאמור לעיל הנתבעים העלו טענה זו בסעיף 87 לכתב ההגנה ובהחלטתי מיום 29.3.20 אפשרתי לנתבעים לצרף את המסמכים תוך שקבעתי כי משקלם והרלוונטיות שלהם יכרעו במסגרת פסק הדין.
99. לעניין זה אוסיף ואדגיש כי טוב היה אם התובעים המדקדקים בפרוצדורה ובסדרי דין היו נוהגים כך בעצמם, הן באשר למועדים בהם הוגשו הבקשות לגילוי מסמכים, הימנעותם מצירוף החלטות וכתבי בי-דין מתיק האפוטרופסות, האמור לעיל באשר לכימות סכום התביעה לגביו כאמור לא ערכו תחשיב מסודר ומפורט, התייחסותם למכתב א' כהחלטה שיפוטית מחייבת תוך שבסופו של יום העילה המשפטית נשענה על הוראות סעיפים 20 ו-23 לכתב התביעה, כאשר לעניין זה אבהיר כי בהחלטתי מיום 20.8.2020 בה דחיתי את בקשת הנתבעים למחיקת סעיפים מתצהירי העדות הראשית של התובעים קבעתי כי אין המדובר



## בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תמ"ש 10385-03-19 ש.מ.מ ואח' נ' א.מ ואח'

בשינוי חזית או הרחבת חזית תוך הפנייה ל- ברע"א 2874/08 הנ"ל. לעניין הנני מאמץ את  
האמור בסעיפים 48-50 לסיכומי התובעים לרבות הפסיקה הנוספת המובאת במסגרתם  
והעולה בקנה אחד עם ברע"א 2874/08 הנ"ל.

100. עם זאת אף הנתבעים לא ערכו כל תחשיב ודיון מפורט בכלל הקבלות שצורפו לתצהירים  
והניחו לפתחו של בית המשפט שלל קבלות וחשבוניות. הנתבעים לא ערכו הבחנה בין  
חשבוניות עבור מחוברים שנותרו בדירה והיו הכרחיים לשם מגורים כגון, מטבח, שיש אסלה,  
כיור ברז סורגים וכו' לבין מיטלטלין שניתן היה לקחתם וחלקם אף נלקחו על ידם עם עזיבת  
הדירה.

ראו לעניין זה עדות הנתבעת בעמ' 77 ש' 21-23 :

**ש"ש. כשעזבת ב- 2015 מה לקחת מהדירה?**

ת. [שותקת ארוכות] כמה שזכור לי, לקחתי מערכת קולנוע ביתית, טלוויזיה, רמקולים,  
לקחתי נדנדה שהיתה במרפסת ולקחתי חפצים אישיים. לא הספקתי לקחת את כל  
מה שהייתי צריכה".

לעניין זה יש גם לקחת בחשבון כי הנתבעים התגוררו בדירה תקופה לא מבוטלת, הנתבע  
מאפריל 2005 ועד הרחקתו בשל ההליך הפלילי בשנת 2011 והנתבעת 2 עד שנת 2015. בתקופת  
מגוריהם עשו הנתבעים שימוש בציוד שנרכש ונהנו מהדירה שאובזרה ומהמחוברים ולפיכך  
אף הם נהנו מההשקעה ויש לזקוף אף חלק מהעלויות בגינה לחובתם.

בין שלל קבלות שצורפו ישנן קבלות בגין רכישת טלוויזיות, מזנון וויטרינה, מייבש, מקרר,  
מקפוא, נורות וסוללות רכישות מ"ביתלי" בגין שולחן הדום ויטרינה, שידה ועוד.

לטעמי הסכומים העיקריים אותם יש לקזז הינם בגין ארונות מטבח ושיש, ארונות קיר וחדר  
ארונות מרגבה וסורגים, המדובר במחוברים אשר נותרו בדירה והקשורים באופן ישיר  
לרכישה ולאיבזור ההכרחי שלה, העלו והשביחו את ערכה ובסופו של יום התובעים נהנו  
מהשקעה זו. זאת במובחן כאמור מאותם מיטלטלין אשר ממילא על הנתבעים לספק כחלק  
מחובתם לדאוג לצרכי הקטינים מכוח חבותם על פי סעיף 15 לחוק הכשרות.

101. עם זאת מעיון מדוקדק בקבלות עולה כי חלק מהוצאות אלה נתבע בכפל ואבהיר. עפ"י  
ההזמנה מ"רגבה" שמספרה 1978 העלות הכוללת של המטבח הינה 52,277 ₪ בתוספת מע"מ  
8,884 ובסה"כ 61,141 ₪. עוד עולה מההזמנה כי התובעים קבלו זיכוי, ככל הנראה וכמקובל  
בשל שדרוג מהארונות שהציע הקבלן בסך של 40,950 ₪ כך שהעלות הכוללת של המטבח  
הסתכמה בסך של 23,000 ₪ בלבד. התובעים צרפו הן את ההזמנה והן קבלה מס' 2847 על  
סך של 10,394 ₪, והן את קבלה מס' 2845 ע"ס 12,606 ₪ שסכומם המצטבר אכן מגיע לסך  
של 23,000 ₪ ובשניהם מצוין ע"ח מטבח. ללא עיון ובחינה מדוקדקים ניתן היה לסבור בטעות



## בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תמ"ש 10385-03-19 ש.מ.מ ואח' נ' א.מ ואח'

- כי המדובר בסכומים מצטברים ולא כך שכן העלות הכוללת של המטבח הינה 23,000 ₪ בלבד.  
עלות ארונות הקיר וחדר הארונות הינה בסך של 19,559 ₪ הן על פי ההזמנה והן על פי קבלה  
מס' 3022 כשלסך הנ"ל יש להוסיף הובלה והרכבה בסך של 2,220 ₪ בתוספת מע"מ ששולמו  
למרכיב ובסה"כ 2,574 ₪ ובסה"כ 22,133 ש"ח. כן יש לקזז עלות הסורגים בסך של 11,000  
₪ בהתאם לחשבונית שצורפה. הסכום הכולל של הפריטים הנ"ל מסתכם בסך של כ-56,133  
₪.
102. לסכום זה של 56,133 ₪ מצאתי להוסיף סך נוסף של 18,867 ₪ וזאת במעוגל ועל דרך  
האומדנה כך שהסכום הכולל אותו יש לקזז הינו 75,000 ₪. זהו הסכום הראוי לטעמי אשר  
נדרש אף לאבזורה הבסיסי של הדירה והכשרתה לצורך מגורי התובעים כולל שיש ופריטים  
נוספים.
103. לעניין זה אדגיש כי אין כל רלוונטיות למחיר בו נמכרה הדירה ע"י התובעים והתשואה בין  
מחיר הקנייה למחיר המכירה. הדירה כאמור נרכשה במלואה במימון מכספים של התובעים  
והתשואה קשורה לעלייה הכללית של מחירי הנדל"ן ואינה קשורה כלל לנתבעים ואין לקזז  
בגינה דבר, פרט כאמור לסכומים הנ"ל אותם התרתי בקיזוז.
104. עוד אדגיש לקראת סיום כי הדיון והחקירות הארוכות של הנתבעת על השימוש בכספים  
שקיבלו הנתבעים עבור הקטינים בגין הקצבאות וטענות התובעים בסיכומיהם לעניין זה אינן  
רלוונטיות כלל ולא מצאתי כל מקום לערוך בהם דיון אבהיר.
- ראשית**, התביעה הוגבלה בעיקרה לדמי השכירות ₪ וזאת בהתאם לאמור בסעיף 23 לחוק  
הכשרות וכל עתירה בעניין זה מהווה הרחבת חזית ושינוי חזית.
- יתר על כן אין התובעים יכולים לאחוז במקל משתי קצותיו. משהעילה לחיוב הנתבעים נשענת  
בסופו של יום על הוראות חוק הכשרות ובעיקר סעיף 23, הרי שלפי זה הנתבעים אינם יכולים  
לעשות שימוש בנכסים של הקטינים/התובעים ללא אישור בית המשפט מראש וזאת במובחן  
משימוש בהכנסותיהם של הקטינים/התובעים מקצבאות אשר לפיו סעיף 23 לחוק הכשרות  
"**ישמשו במידה נאותה לפי הנהוג בנסיבות דומות, לקיום משק הבית ולסיפוק צרכי הקטין**  
**עצמו**".

### סוף דבר והוצאות משפט

105. לאור כל האמור לעיל, משנקבע כי על הנתבעים לשאת בשיעור של 70% מגובה החיוב בדמי  
השכירות בסך של 243,264 ₪ ובמעוגל בסך של 170,000 ₪ וכן בהשבת הסך של 10,000 ₪  
ל- ל.ז. ובקיזוז הסך של 75,000 ₪ התוצאה היא כי על הנתבעים לשלם לכל אחד מהתובעים





## בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תמ"ש 10385-03-19 ש.מ.מ ואח' נ' א.מ ואח'

בחלקים שווים שליש מסך של 95,000 ₪ ובמעוגל סך של 31,650 ₪ כאשר לחלקה של התובעת  
3 לז. יצטרף סך של 10,000 ₪ ובסה"כ ישולם לה 41,650 ₪. הסכומים הנ"ל ישולמו תוך  
30 יום מיום קבלת פסק הדין אצל ב"כ הנתבעים.  
4 הסכומים הנ"ל ישולמו בתוספת הפרשי ריבית והצמדה מהמועד שנועד לתשלום ועד התשלום  
5 בפועל.

106. בנסיבות המיוחדות של תיק זה וחרף התוצאה אליה הגעתי לא מצאתי כי יש לעשות צו  
8 להוצאות וזאת בעיקר מן הטעם שלטעמי התנהלות התובעים הביאה והאריכה בצורה  
9 משמעותית את ההליך כמו גם האריכה והעמיסה באופן משמעותי את מלאכת כתיבת פסק  
10 הדין והזמן הרב שהושקע בכתיבתו וזאת ללא צורך ובשל ההתנהלות עליה עמדתי לאורכו של  
11 פסק הדין.

107. המזכירות תמציא את פסק הדין לב"כ הצדדים ותסגור את התיק.

108. פסק הדין מות לפרסום לאחר השמטת כל פרט מזהה של הצדדים או כל פרט מזהה אחר.

ניתן היום, כ' תמוז תשפ"א, 30 יוני 2021, בהעדר הצדדים.

יחזקאל אליהו, שופט